

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Értény

Község Önkormányzata

2023-2028.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	9
Célok.....	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása	12
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	15
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	44
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	64
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	70
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	77
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	80
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	81
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	82
1. A HEP IT részletei	82
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	82
Jövőképünk.....	82
Az intézkedési területek részletes kifejtése (kitöltése javasolt, opcionális) Hiba! A könyvjelző nem létezik.	
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	83
3. Megvalósítás	86
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	86
3.2 A megvalósítás folyamata	86
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	89
3.4 Nyilvánosság.....	89
3.6 Érvényesülés, módosítás	90
4. Elfogadás módja és dátuma.....	91

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva Értény Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Értény Község Tolna megye északnyugati részén a Tamási járásban, Somogy megye határánál fekszik. A település zsákfalú, amely a 61-es főútról Nagykönyinál lekanyarodva érhető el.

Értény első lakosai a magyarsághoz csatlakozott katonai segédnép, a besenyők voltak. A falu címerében rájuk utal, s a mezőgazdaság jelentőségét fejezi ki az eke, és a leányalak kezében a búzakarász. A leányon látható értényi népviselet a szüreti és az aratási ünnepeket szimbolizálja. A szőlő és a búzakarász magában hordozza a bor és a kenyér keresztény szimbolikáját, és utal a lakosság vallásosságára is. A hullámvonal a Koppány-patak kifejezője.

A település a török időkben elnéptelenedett, majd ezek után indult fejlődésnek. Ennek bizonyítéka az 1749-ben épített római katolikus templom, melyet ma műemlékként tartanak nyilván.

A faluban algimnázium is működött, mely a protestáns iskolák után az első magasabb fokú intézmény volt a megyében.

A község lakói állattenyésztéssel, növénytermesztéssel és szőlő illetve bor előállításával foglalkoztak és látták el magukat. A falu a kedvező természeti adottságainak és az itt élők szorgalmának köszönhetően az 1900-as évek elején jómódú nagyközséggé fejlődött. Általános iskolájából sorra kerültek ki a felsőfokú tanulmányokat végzett diplomás emberek. A XX. századi változások, a térszerkesztés és körzetesítése miatt a település intézményhálózata fokozatosan leépült és a település fejlődése megállt. Ezáltal a lakosságszámban is csökkenés következett be. A rendszerváltozás hatására a lakosság száma ismét csökkenésnek indult, de a munkanélküliek száma rohamosan megnőtt. A művelésre alkalmas földterületek magánkézbe kerültek így néhány

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

mezőgazdasági vállalkozás működik a településen, ám ezek csak keveseknek és szezon jellegűen tudnak munkalehetőséget biztosítani a helybelieknek.

A település földrajzi elhelyezkedése és zsákfalu mivolta nehézkessé és költségessé teszi a településen élőknek a vidéki munkába járást.

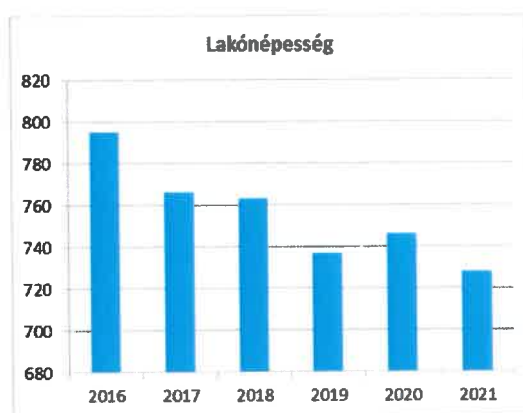
Értény infrastrukturális szempontból átlag alatti település. Az utcáinak nagy része jó állapotú, de néhány esetben a nagyméretű mezőgazdasági gépek megrongálják azokat, amelynek rendbetétele nagy terhet ró az önkormányzatra. A településen közel kétszázötven lakóingatlan áll, amelyek nagy része komfort nélküli és a vízvezetés hiánya miatt igen rossz állapotú. A falu képét a szépen gondozott környezet és a tisztán tartott, virágokkal díszített utcák mellett meghatározza a félig összedőlt házak képe. Vezetékes ivóvíz nincs minden házban. A gázt 2005 végén vezették be a faluba, azonban csak a lakóházak 10 %-ában és a közintézményekben került bekötésre is. A vízellátást és a kommunális hulladék gyűjtését az önkormányzat szolgáltatási szerződés keretében végezteti. Szennyvízcsatorna nincs a faluban.

Értényben az Értényi Szivárvány Óvoda és Főzőkonyha látja el a nevelési feladatokat. A településen a háziorvosi, gyermekjóléti, családsegítói és védőnői feladatokat Koppányszántó Községgel egy körzetben foglalkoztatott, megosztott munkaidejű közalkalmazottak végzik.

A település közigazgatási területéhez tartozik Barnahát puszta, ahol egy idősek otthona működik 55 férőhellyel.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	795	bázis év
2017	766	96,35%
2018	763	99,61%
2019	737	96,59%
2020	746	101,22%
2021	728	97,59%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

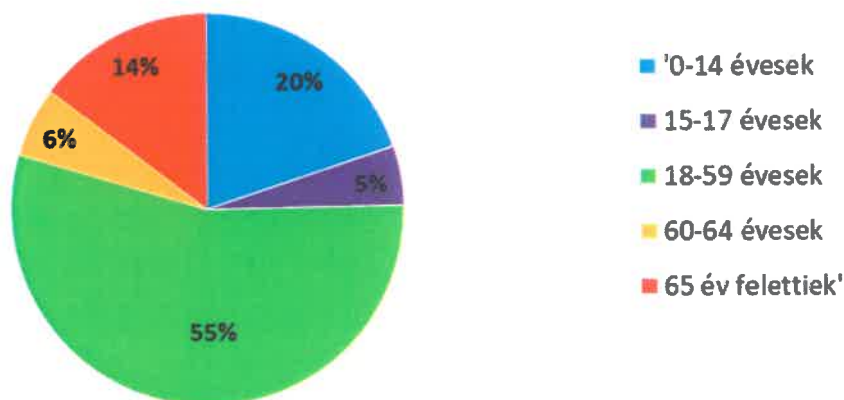
A 65 év feletti korcsoport kivételével az összesben a férfiak aránya kis mértékben nagyobb. A korok szerinti megosztásban megfigyelhető, hogy mind a nők, mind a férfiak tekintetében a munkaképes korú, tehát 18 és 59 év közötti lakosok aránya igen nagy, a népesség felét ők teszik ki. A 0 és 14 év közöttiek alkotják a második legnagyobb korcsoportot mindkét nem esetén.

2. számú táblázat • Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)

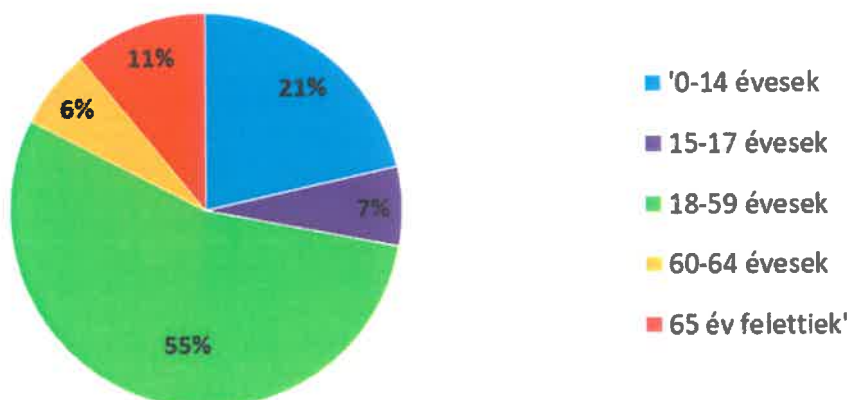
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	401	328	729	55,01%	44,99%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			24	3,29%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	86	65	151	11,80%	8,92%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	26	16	42	3,57%	2,19%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	219	180	399	30,04%	24,69%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	26	19	45	3,57%	2,61%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	44	48	92	6,04%	6,58%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Az öregedési index alapján megállapítható, hogy a 14 év alattiak túlsúlyban vannak a településen, tehát fiatalos a népezszerkezet.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	97	174	55,75%
2017	99	159	62,26%
2018	94	165	56,97%
2019	92	151	60,93%
2020	93	163	57,06%
2021	94	149	63,09%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	25,35
2017	-25,62
2018	-5,23
2019	-21,33
2020	14,83
2021	-17,64

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

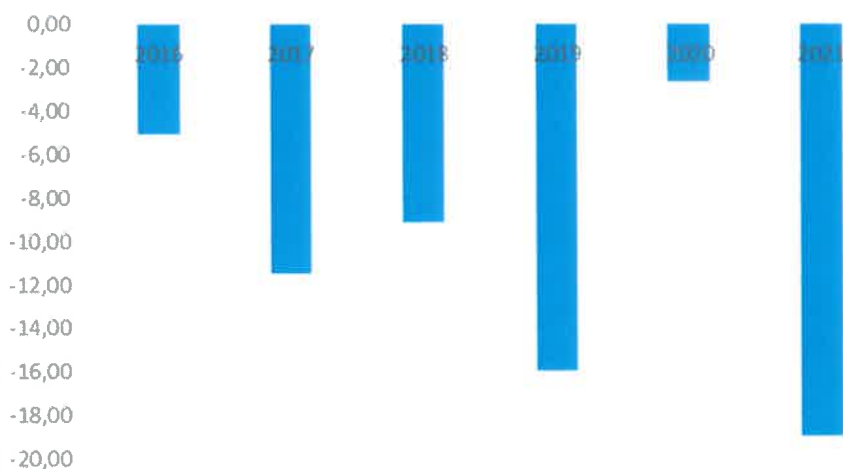
A természetes szaporodást elemző táblázat adatainál mindenképpen meg kell jegyezni, hogy a településhez tartozó idősök otthonában igen nagy a halálozások száma, ami torzítja a települést jellemző, viszonylag nagy születési számot.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-5,07
2017	-11,53
2018	-9,16
2019	-16,00
2020	-2,70
2021	-19,00

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

**Az élve születések és halálozások különbségének
1000 lakosra vetített száma (fő)**

Értékeink, küldetésünk

Feladatunk, hogy a helyzetfelmérés adataiból intézkedési tervet készítsünk, amely segítségével biztosíthatjuk az esélyegyenlőség szempontjából kiemelt csoportok felzárkózását, hátrányaik csökkentését, megszüntetését az oktatás, a lakhatás, a foglalkoztatottság, a szociális és egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférés területén.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Értény település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
a diszkriminációmentességet,
szegregációmentességet,
a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

- **Költségvetési koncepció** – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében A jegyző, által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester november 30-áig - a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai általános választásának évében legkésőbb december 15-éig - benyújtja a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá.
- **Gazdasági program** - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.
- **Köznevelés-fejlesztési terv²** – A helyi önkormányzati feladat-ellátási rendszerben minden községi, városi, fővárosi kerületi önkormányzatnak feladata, kötelezettsége volt, hogy gondoskodjék a településen élők részére arról, hogy az óvodai nevelés és az általános iskolai nevelés és oktatás a rendelkezésükre álljon anélkül, hogy annak igénybevétele a szülők, illetve gyermekeik részére aránytalan teherrel járna. A köznevelésről szóló törvény alapján az állam gondoskodási kötelezettsége – az óvodai nevelés kivételével – megfogalmazódik. Már nem a kormányhivatalok készítik el a feladat-ellátási intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet, hanem az oktatásért felelős miniszter. Az oktatásért felelős miniszter az Oktatási Hivatal előterjesztése alapján a kormányhivatalok közreműködésével és a helyi önkormányzatok véleményének kikérésével és közreműködésével készíti el megyei szintű bontásban az intézményhálózat-működtetési és köznevelési-fejlesztési tervet. A települési önkormányzat kötelezettsége, hogy beszeresse a településen működő köznevelési intézmények nevelőtestületei, alkalmazotti közösségei, a szülői és diákszervezetei véleményét. Az oktatási hivatal s feladata az is, hogy a köznevelés-fejlesztési terv elkészítésekor a nemzetiséget érintő kérdésekben beszeresse az érintett települési, területi és országos nemzetiségi önkormányzatok egyetértését (Mnkt. 24. §)
- **Településrendezési terv** – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el.
- **Településszerkezeti terv** - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek

² Iskolaszolga, XXIII. 3., 2012. november

megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdekek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.

- **Településfejlesztési koncepció** - az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. A törvény 7. §-a értelmében a településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítása érdekében a városok és több település közös fejlesztési tervezése esetén integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységét, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közszféra szereplői, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartás módját is összefüggéseiben kezeli.

Értény Község Önkormányzat Képviselő-testületének a 7/2021. (VI.7.) számú, a települési támogatások helyi szabályairól szóló rendelete alapján az önkormányzat a szociális gondoskodásra vonatkozó kötelezettségeiről pénzbeli ellátások, természetbeni ellátások és szociális szolgáltatások nyújtásával gondoskodik. A pénzbeli ellátás lehet települési támogatás lakhatási költségek viseléséhez, temetési költségek viseléséhez, gyógyszervásárláshoz, illetve rendkívüli települési támogatás

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Értény Község Önkormányzata az óvodai nevelés kötelező feladatát az 50 férőhelyes Értényi Szivárvány Óvoda és Főzőkonyha épületében látja el. Az intézményében jelenleg 29 gyermek felügyelete és fejlesztése valósul meg.

A Törökkoppányi Napközi otthonos Óvodát fenntartó társulásnak is tagja az önkormányzat.

Az NHKV Nemzeti Hulladékgazdálkodási Koordináló és Vagyonkezelő Zrt. szolgáltatásával a hulladékgazdálkodás feladatait oldja meg a település.

A Dél-Dunántúli Régió Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás segítségével az ivóvíz minőségét szolgáló beruházások valósultak meg.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az adatokat helyi nyilvántartásokból, illetve a TEIR rendszerből lekérdezéssel gyűjtöttük. 2021-re vonatkozó adatok csak részben találhatóak meg a TEIR rendszerben, a fontosabb információkat azonban helyi adatgyűjtéssel beszereztük. Ahol nem találtunk adatot ott egységesen az, NA (nincs

adat) jelölést használtuk. A partnerek bevonásával is sikerült adatokat gyűjteni célcsoportok szerint.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza (Ld. pl. A tartós szegénység csökkentésének lehetőségei Magyarországon, Budapest Intézet, 2012., www.budapestinstitute.eu/uploads/BI_tartos_szegenyseg_okok_1.1.pdf). A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

E terület vonatkozásában a következőkben tekintsük át azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

- **1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.)** A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális,

gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.

- **a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.)** A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.
- **a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ftt.)** A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása
- **a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv.** A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

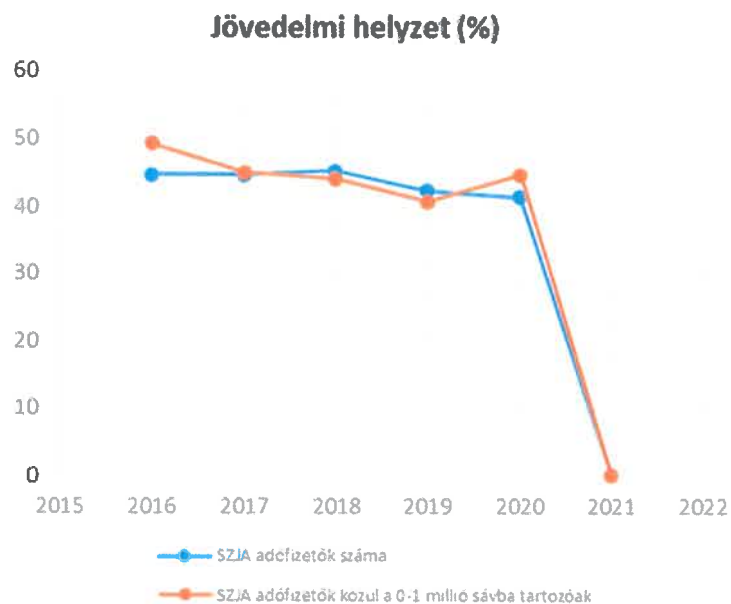
A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

A településen élők jövedelmi helyzetéről nem áll rendelkezésre releváns adat, azonban megállapítható, hogy a községben legnagyobb arányban közfoglalkoztatási bérből, egy kisebb hányaduk a munkaerőpiacon szerzett minimálbérből és elenyésző hányada a vállalkozásából származó jövedelemből él. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők aránya igen magas, tehát a nyugdíjminimumnál alacsonyabb a családokban az egy főre jutó jövedelem. A településen élők nagy része azonban a szociális támogatásokat egyszerűsített foglalkoztatásból vagy be nem jelentett alkalmi munkákból származó bérrel egészíti ki szezonális jelleggel.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	44,61	49,25
2017	44,61	45,02
2018	45,16	44,05
2019	42,25	40,58
2020	41,31	44,66
2021	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

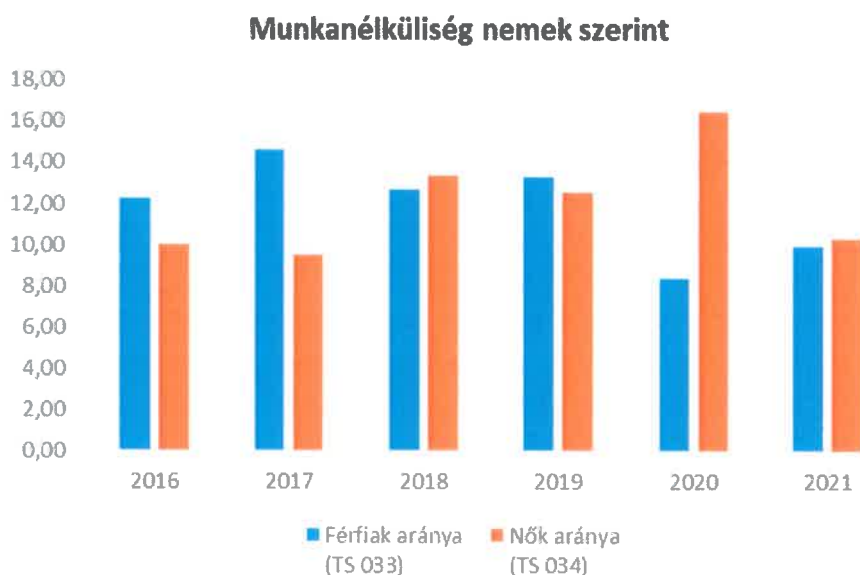
A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek

változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	12,22	10,00	11,11%
2017	14,60	9,52	12,06%
2018	12,68	13,40	13,04%
2019	13,28	12,56	12,92%
2020	8,39	16,51	12,45%
2021	9,93	10,31	10,12%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fejezetre vonatkozó jogi szabályozás szerint a helyi önkormányzat az Ft. 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

- a) közfoglalkoztatást szervez,
- b) figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- c) döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit,

d) az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

A helyi önkormányzat a Möt. 15. §-a szerint feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását.

Hátrányos megkülönböztetés, előnyben részesítés a foglalkoztatás területén – Ebktv. 21. § - 23. §

Az Ebktv. fenti paragrafusai rögzítik, hogy egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz pl. a munkához jutás során, a munkához jutás felvételi eljárása keretében, stb.

Előfordulnak olyan speciális helyzetek, amikor indokolt, hogy a munkáltató különbséget tegyen helyzetük, tulajdonságuk, jellemzőjük alapján a munkavállalók között, ezért az Ebktv. értelmében nem minősül az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének, ha az a munka jellege vagy természete alapján indokolt, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés. A 23. § biztosítja annak a lehetőségét, hogy törvény, kormányrendelet, illetve kollektív szerződés a munkavállalók meghatározott körére – a foglalkoztatási jogviszonnyal vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonnyal összefüggésben – eltérjen az egyenlő bánásmód követelményétől, amennyiben ennek célja valamely hátrányosabb helyzetű csoporttal kapcsolatban előnyben részesítési szabályok meghatározása, pozitív diszkrimináció alkalmazása.

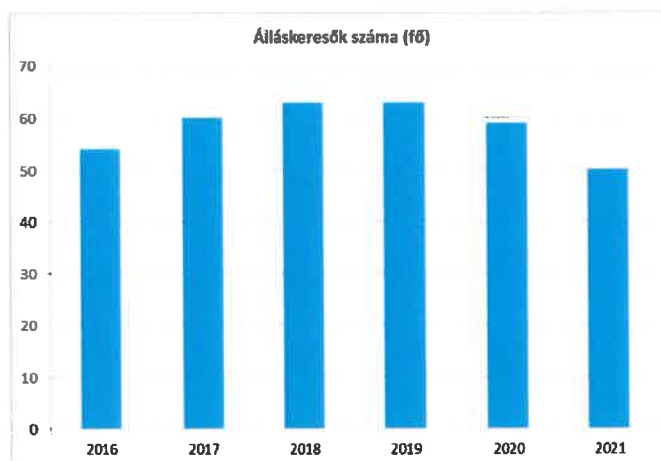
3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	54	60	63	63	59	50
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	5,00	5,00	4,00	3,00	2,00	4,00
	%	9,26%	8,33%	6,35%	4,76%	3,39%	8,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	2,00	8,00	6,00	6,00	8,00	5,00
	%	3,70%	13,33%	9,52%	9,52%	13,56%	10,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	8,00	5,00	5,00	8,00	7,00	5,00
	%	14,81%	8,33%	7,94%	12,70%	11,86%	10,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	6,00	11,00	5,00	7,00	7,00	2,00
	%	11,11%	18,33%	7,94%	11,11%	11,86%	4,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	3,00	3,00	9,00	7,00	4,00	8,00
	%	5,56%	5,00%	14,29%	11,11%	6,78%	16,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	8,00	6,00	5,00	4,00	7,00	6,00
	%	14,81%	10,00%	7,94%	6,35%	11,86%	12,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	5,00	6,00	6,00	6,00	4,00	2,00
	%	9,26%	10,00%	9,52%	9,52%	6,78%	4,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	7,00	4,00	8,00	9,00	9,00	6,00
	%	12,96%	6,67%	12,70%	14,29%	15,25%	12,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	7,00	9,00	5,00	5,00	3,00	3,00
	%	12,96%	15,00%	7,94%	7,94%	5,08%	6,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3,00	3,00	10,00	8,00	8,00	9,00
	%	5,56%	5,00%	15,87%	12,70%	13,56%	18,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

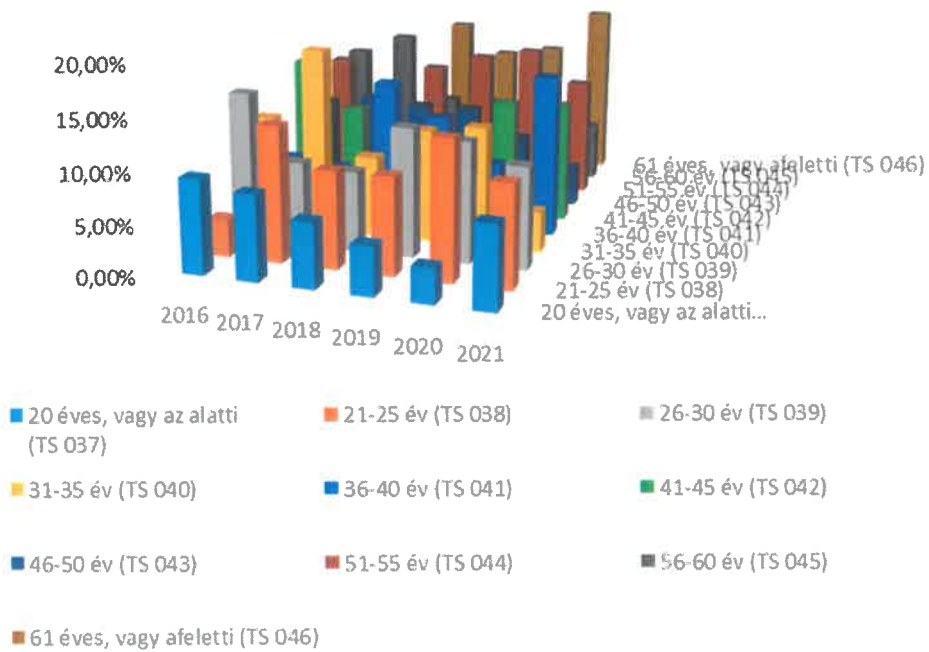
Álláskereső az a személy, aki: a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik, és oktatási intézmény nappali tagozatán nem folytat tanulmányokat, és öregségi nyugdíjra nem jogosult, valamint rehabilitációs járadékban nem részesül, és alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony kivételével munkaviszonyban nem áll és egyéb kereső tevékenységet nem folytat, és elhelyezkedése érdekében az illetékes kirendeltséggel együttműködik, és akit az illetékes kirendeltség álláskeresőként nyilvántart.

Értény községben a 15 és 64 év közötti lakosság száma 2018 és 2023 között kis mértékben ugyan, de folyamatosan nőtt. Sajnálatos módon ez a változás együtt járt a nyilvántartott álláskeresők számának folyamatos emelkedésével is. 2018-ban a lakosság szám növekedést meghaladó mértékben emelkedett az álláskeresők száma, amely települési adat messze meghaladja az országos és a térségi rátát is. A nemenkénti megoszlásban megfigyelhető, hogy a férfiakat magasabb arányban érinti a munkanélküliség, mint a nőket.

A regisztrált munkanélküliek korcsoport szerinti megoszlásából kitűnik, hogy a 26-30 és a 31-35 év közöttiek körében kiemelkedően magas az állás nélküliek száma. Megfigyelhető, hogy a településen a kor előrehaladtával egyre csökken a munkanélküliség veszélye. A 21 és 25 év közötti korosztály adatai folyamatos csökkenést mutatnak 2018-ig, ebben az évben újra emelkedés tapasztalható, majd ezt követően ismételtelen csökkennek az adatok.

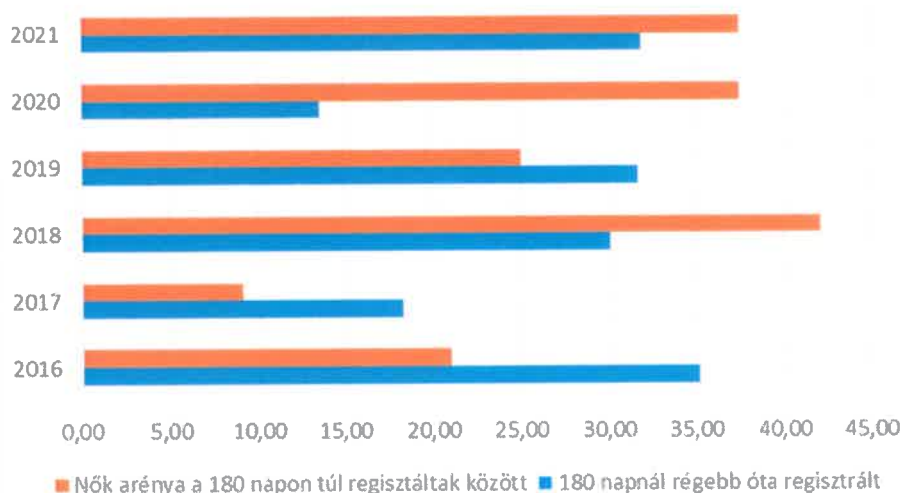
Nyilvántartott álláskereső korcsoportok szerint

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	35,19	21,05
2017	18,33	9,09
2018	30,16	42,11
2019	31,75	25,00
2020	13,56	37,50
2021	32,00	37,50

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

180 napnál hosszab ideje álláskereső

A 180 napnál régebben regisztráltak adatait megfigyelve megállapíthatjuk, hogy a tartós munkanélküliség egy igen jelentős probléma, így fontos beavatkozási terület a településen. A 2018-as 44,0 %-os legmagasabb arány után folyamatosan csökkent a számuk, de a 2021-es 38,5%-os adat még mindig messze meghaladja az országos és térségi adatokat. A nemenkénti megoszlás tekintetben elmondható, hogy a 2018-as év után mind a nők, mind a férfiak körében kiemelkedő mértékben csökkent a tartós munkanélküliek száma.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

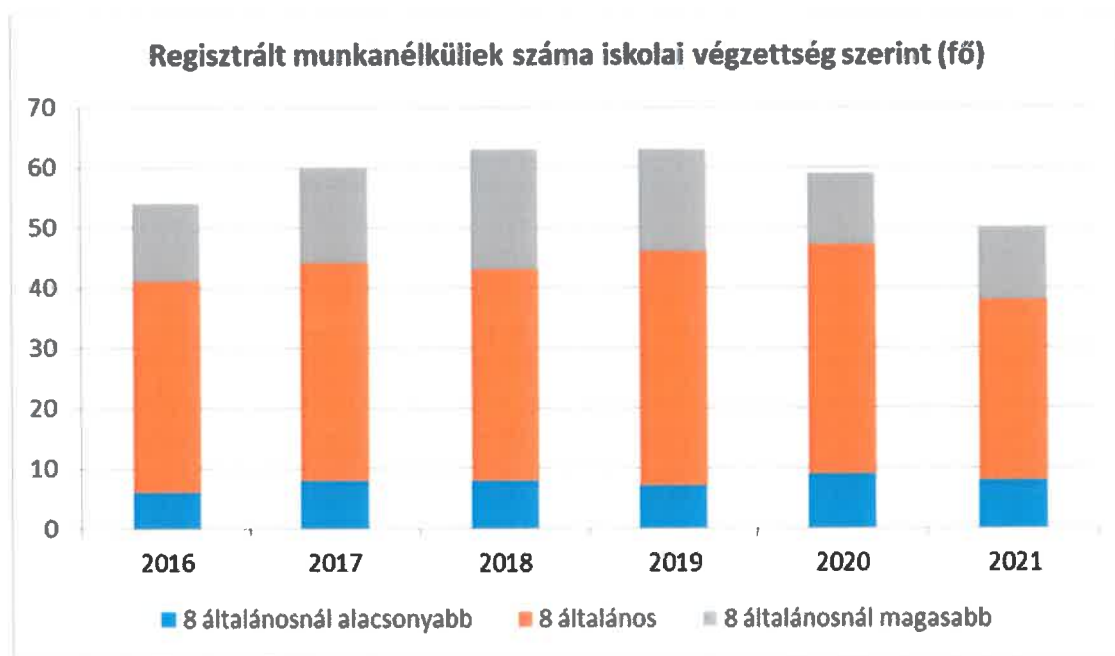
A 3.2.4. táblázat adatsora az alacsonyan iskolázott népességről használható a foglalkoztatottság részénél, de a HEP több más fejezeténél is fontos alap-adatsor. A 3.2.4. adatbázisban a regisztrált munkanélküliek megoszlása végzettségük szerint a későbbiekben a település gazdasági, foglalkoztatói szerkezetének elemzésekor lesz fontos a két mutató egymásnak való megfeleltethetősége miatt. A minta iskolázottsági megoszlása fontos szempont lesz a helyi képző programok tervezésekor, hiszen látjuk, milyen képzettségű csoportoknak kell e programokat létrehozni.

Hasonlóan fontosak e téren a 3.2.5., valamint 3.3.1. adattáblák, melynek adatai arra mutatnak rá, hogy mennyire sikerül az iskolázatlanok bevonása a felnőttoktatásba. Amennyiben az alacsony iskolázottság probléma a településen, és eközben a felnőttoktatás ezen a területen nem jelenik meg, akkor a későbbiekben egy beavatkozási terület lehet. Ha a településen nincs általános iskolai felnőttképzés, célszerű felmérni az erre vonatkozó igényt és partnerek bevonásával megszervezni. Ez a két csak érintőlegesen kapcsolódik ehhez a fejezethez, azonban alkalmas arra, hogy számszerűen is kimutassuk, hogy a munkaerő-piaci hátrányokat okozó alacsony iskolázottság javítására vonatkozó felnőttoktatásba milyen létszámban, arányban vonódnak be a településen élők.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	54	6	11,11%	35	64,81%	13	24,07%
2017	60	8	13,33%	36	60,00%	16	26,67%
2018	63	8	12,70%	35	55,56%	20	31,75%
2019	63	7	11,11%	39	61,90%	17	26,98%
2020	59	9	15,25%	38	64,41%	12	20,34%
2021	50	8	16,00%	30	60,00%	12	24,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A településen meghatározó jelentőségű a közfoglalkoztatás keretében történő foglalkoztatás. A településen élő aktív korú lakosság nagy aránya csak ilyen jellegű munkaviszony keretében dolgozik. 2019-ben a településen 65 fő vett részt a programokban egy éves időtartamban 3 programban (szociális, mezőgazdasági és hosszabbtávú program.) 2020-ban már 99 főt foglalkoztattunk egész éven átnyúló projektekben. Működtek a programok mezőgazdasági

úthálózat javítása, illegális hulladék lerakóhelyek felszámolása és mezőgazdasági célú tevékenységgel.

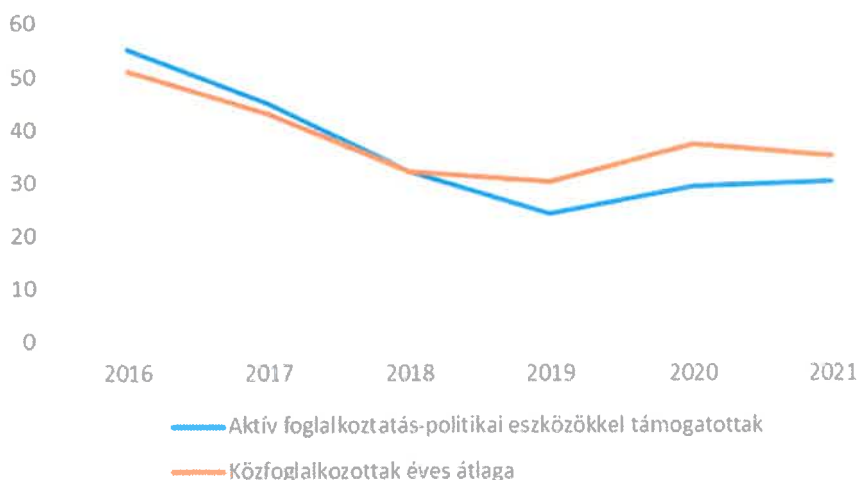
2021-ben a program kiegészült helyi sajátosságokra épülő projekttel, varrodát működtettünk 5 fő női dolgozóval valamint Start munka program keretében 79 embernek nyújtottunk lehetőséget határozott idejű, 8 órás foglalkoztatásra.

2019-ben 55 fő, 2020-ban 99 fő, 2021-ben 79 fő, 2022-ben 33 fő, 2023-ban 23 fő közfoglalkoztatott dolgozott önkormányzatunknál.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	55	51
2017	45	43
2018	32	32
2019	24	30
2020	29	37
2021	30	35

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak és közfoglalkoztatottak száma

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A településen regisztrált vállalkozások száma 16, amelyek főként mezőgazdasági tevékenységgel foglalkoznak, közülük egy folytat kereskedelmi tevékenységet. Az állami szektorban 3 fő köztisztviselő és 11 fő közalkalmazott dolgozik Értény Község Önkormányzatánál. A településen a helyi iparüzési adó fizetési kötelezettség 2018. január 01. nappal került bevezetésre. A közfoglalkoztatás kivételével más foglalkoztatási program nem működik a településen.

A helyi gazdálkodási potenciál igen gyenge, ami a magas munkanélküliségi rátával összevetve nagy mobilitást követel a munkát keresőktől.

A közlekedési lehetőségek tekintetében kiemelkedő jelentőségű a település zsákfalú jellege. A legközelebbi város Tamási autóval 20 perc alatt érhető el, a megyeszékhely Szekszárd kb. 1 óra alatt. Az autóbuszok munkanapokon 4 alkalommal érintik a települést, Tamásiba 30 perc alatt lehet eljutni tömegközlekedéssel.

Vonat és kerékpárút útvonala nem érinti a települést.

A közlekedési lehetőségek javítása nagyban hozzájárulna a településen élők munkába járásához és megkönnyítené a munkahelykeresést is.

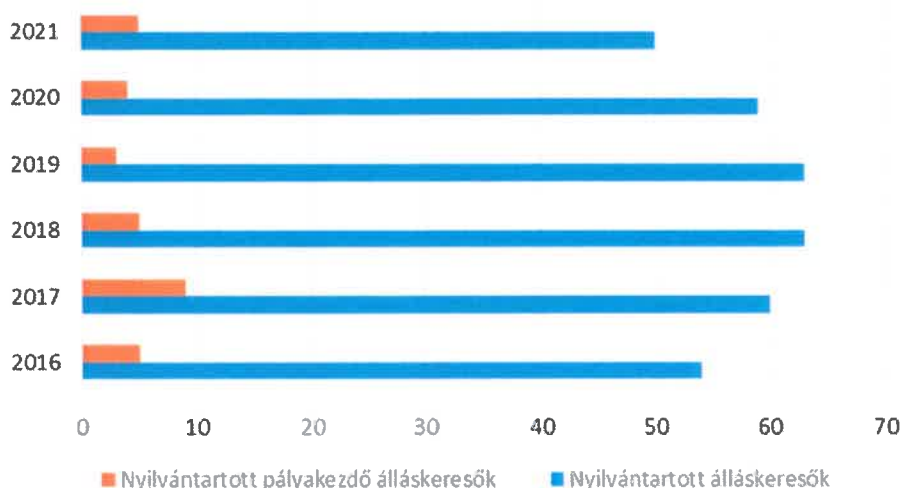
- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A településen nem működik a fiatalok foglalkoztatását segítő program. A regisztrált pályakezdő fiatalok számára a Tolna Vármegyei Kormányhivatal Tamási Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya kínál lehetőségeket.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	54	5
2017	60	9
2018	63	5
2019	63	3
2020	59	4
2021	50	5

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Álláskeresők

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Munkaerő-piaci szolgáltatásokat a Tolna Vármegyei Kormányhivatal Tamási Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya nyújt a regisztrált álláskeresők részére. 2020-ban összesen 21 fő vett részt helyben képzésen, melyből 11 fő textil illetve 10 fő térkő készítő tanfolyamot végzett, 2021-ben illetve 2022-ben közfoglalkoztatás keretében tanfolyamok nem voltak.

A településen a közfoglalkoztatás keretében jelenleg 12 személy vesz részt élelmiszerbolti eladó képzésben jelenleg, amely közfoglalkoztatási jogviszonnyal párosul.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Az önkormányzat közfoglalkoztatási programjaiban a településen élő, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő személyek vesznek részt, akik főként mélyszegénységben élők, valamint romák.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nincs tudomásunk arról, hogy a településen ért valakit hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei:

Értény településen a könyvtárban 2 db, illetve az Ifjúsági Házban 3 db számítógép került elhelyezésre, ezek az eszközök mindenki számára elérhetőek.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

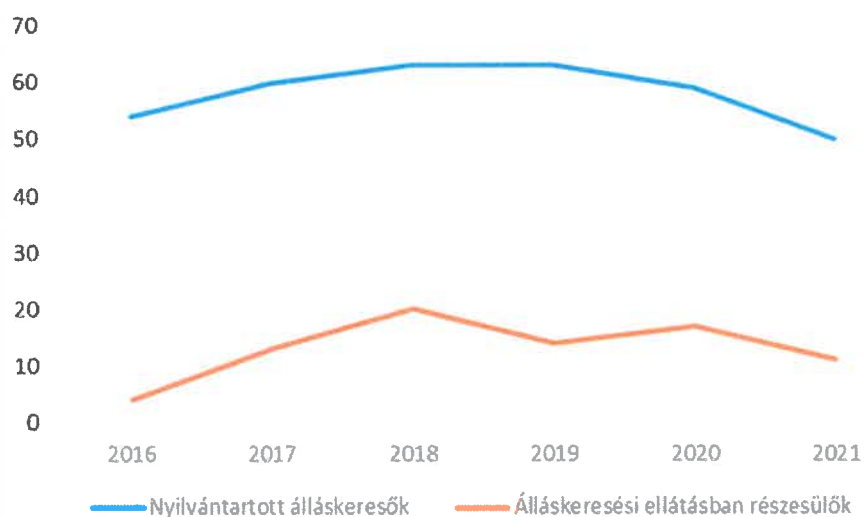
E területen az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

Pénzbeli ellátások: a járási hivatal időskorúak járadékát, foglalkoztatást helyettesítő támogatást, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást, ápolási díjat tartós ápolást végzők időskori támogatását állapít meg. A képviselő-testület a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint települési támogatást állapít meg. Értény község esetében a település támogatás adható a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez, gyógyszerkiadások viseléséhez és temetési költségek viseléséhez. A létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatás is nyújtható. Természetbeni szociális ellátásként a járási hivatal közgyógyellátást, illetve egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságot állapít meg. A települési önkormányzat szükség esetén gondoskodik a köztemetésről.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	54	10,31%	4	7,41%
2017	60	11,81%	13	21,67%
2018	63	12,50%	20	31,75%
2019	63	12,75%	14	22,22%
2020	59	12,04%	17	28,81%
2021	50	10,31%	11	22,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatáspolitikai eszközök

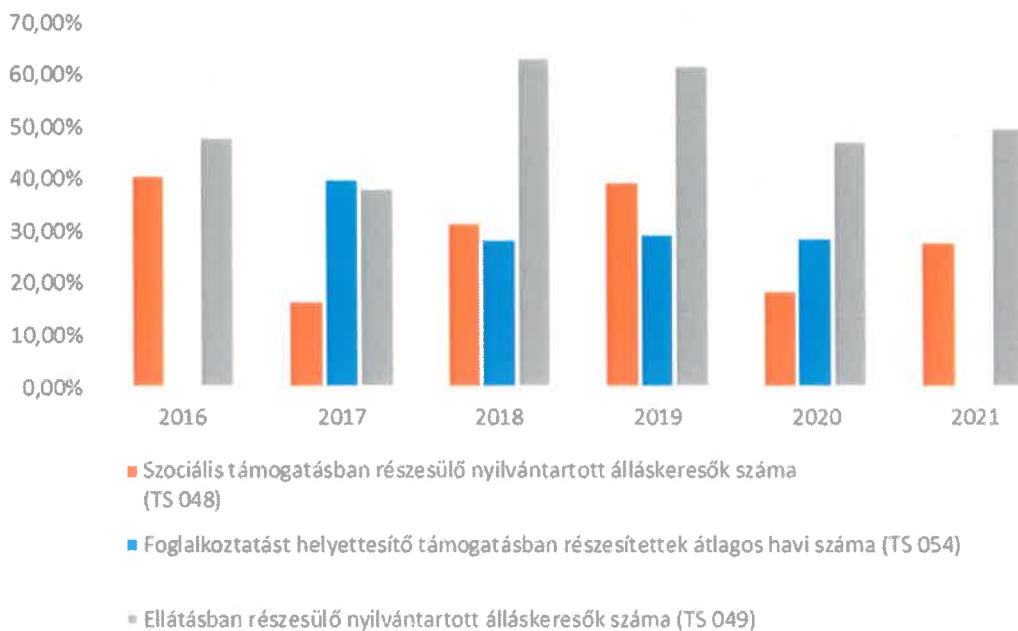

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	22	40,74%	0	0,00%	26	48,15%
2017	10	16,67%	24	40,00%	23	38,33%
2018	20	31,75%	18	28,57%	40	63,49%
2019	25	39,68%	19	29,38%	39	61,90%
2020	11	18,64%	17	28,80%	28	47,46%
2021	14	28,00%	0	0,00%	25	50,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

**Passzív foglalkoztatás-politikai eszközkel támogatottak száma a
15-64 év közötti népesség arányában II. (%)**

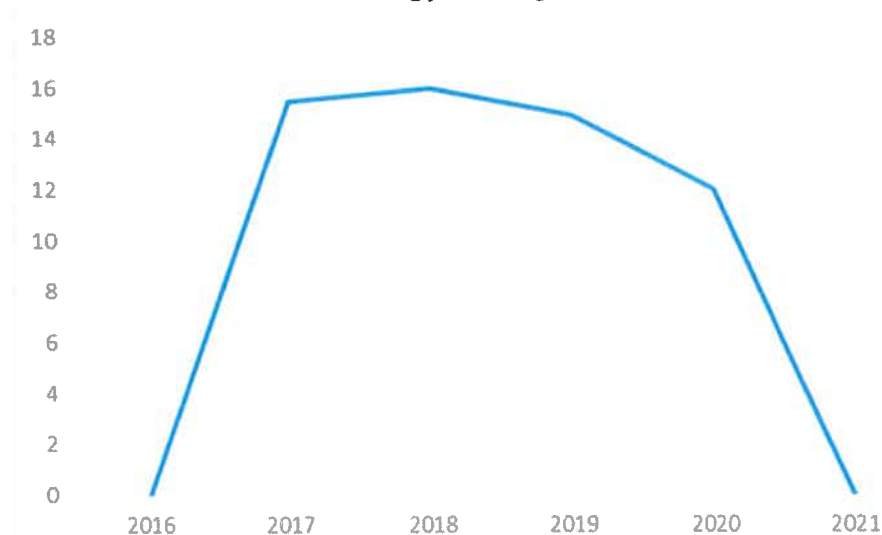

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	0
2017	15
2018	16
2019	15
2020	12
2021	0

Forrás: TeIR, KSH

Eü. károsodási és gyf. támogatásban részesülők

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.³

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt.

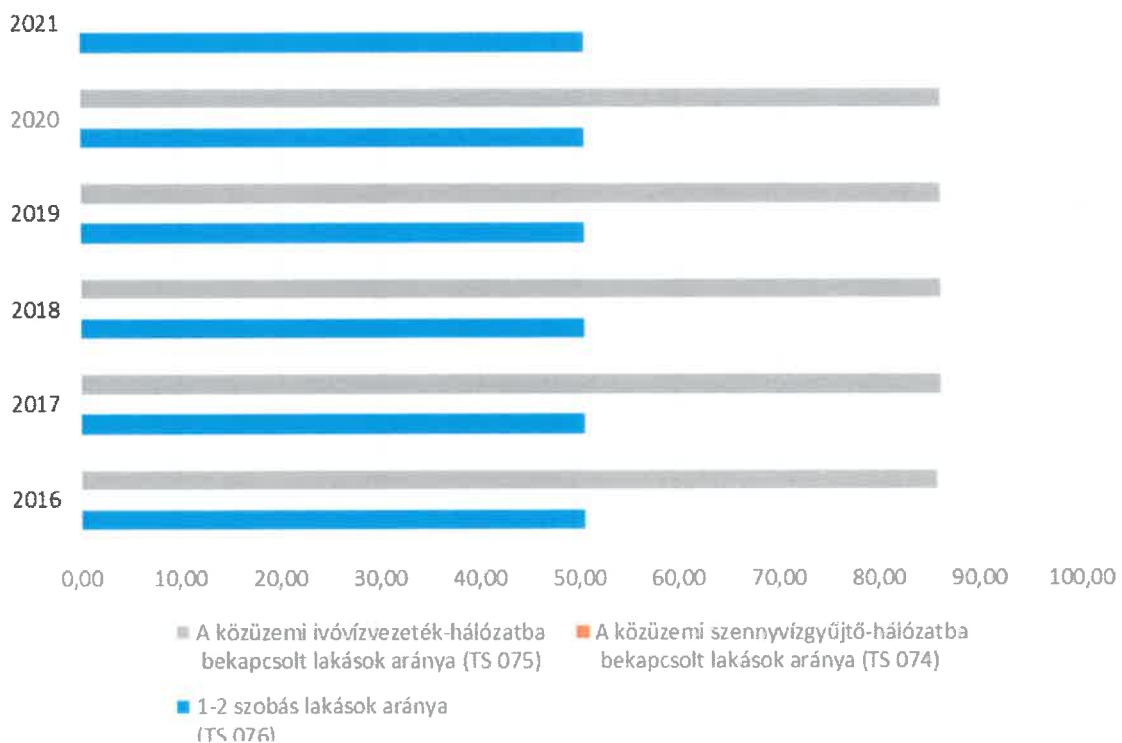
A lakásfenntartási támogatás alapnyí jogon, normatív alapon állapítható meg.

³ Éves jelentés a lakhatási szegénységről, 2011. Habitat for Humanity Magyarország, 2012. június

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	277	0	0,00	50,54	0,00	85,92
2017	277	0	0,00	50,54	0,00	86,28
2018	277	0	0,00	50,54	0,00	86,28
2019	277	0	0,00	50,54	0,00	86,28
2020	277	0	0,00	50,54	0,00	86,28
2021	277	0	0,00	50,54	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Lakásállomány és minősége

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzat a településen nem rendelkezik bérlakással.

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	277	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	277	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	277	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	277	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	277	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	277	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

Az önkormányzat a településen nem rendelkezik szociális lakással.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Az önkormányzat a településen nem rendelkezik egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlannal

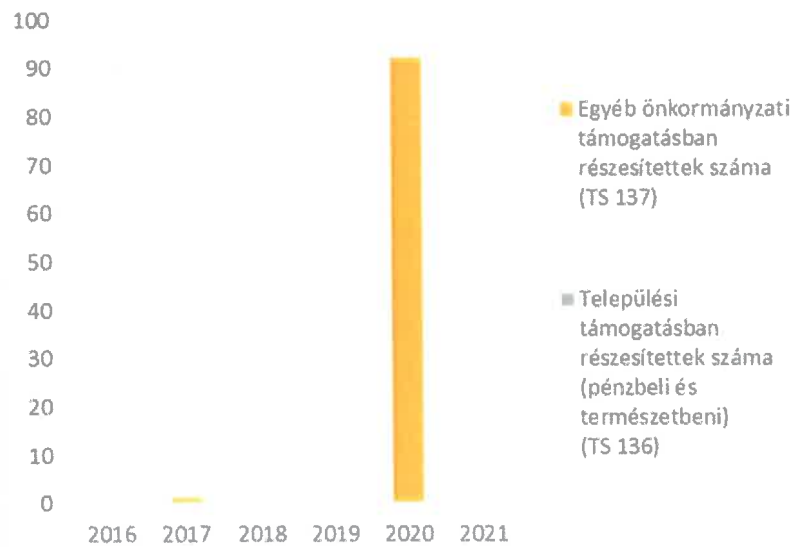
e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	0
2017	n.a.	1
2018	n.a.	0
2019	n.a.	0
2020	n.a.	92
2021	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Lakhatást segítő támogatások

f) eladósodottság

Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elveszítő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

A településen élők adósságállományára vonatkozóan nem áll rendelkezésre adat. Adósságcsökkentési támogatásban nem részesül senki. A közszolgáltatásoknál keletkező, a tudomásunkra jutó problémák viszont azt feltételezik, hogy tömegesen jelentkeznek nehézségek a közüzemi számlák kifizetésénél és nem ritka a szolgáltatások kikapcsolása sem.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

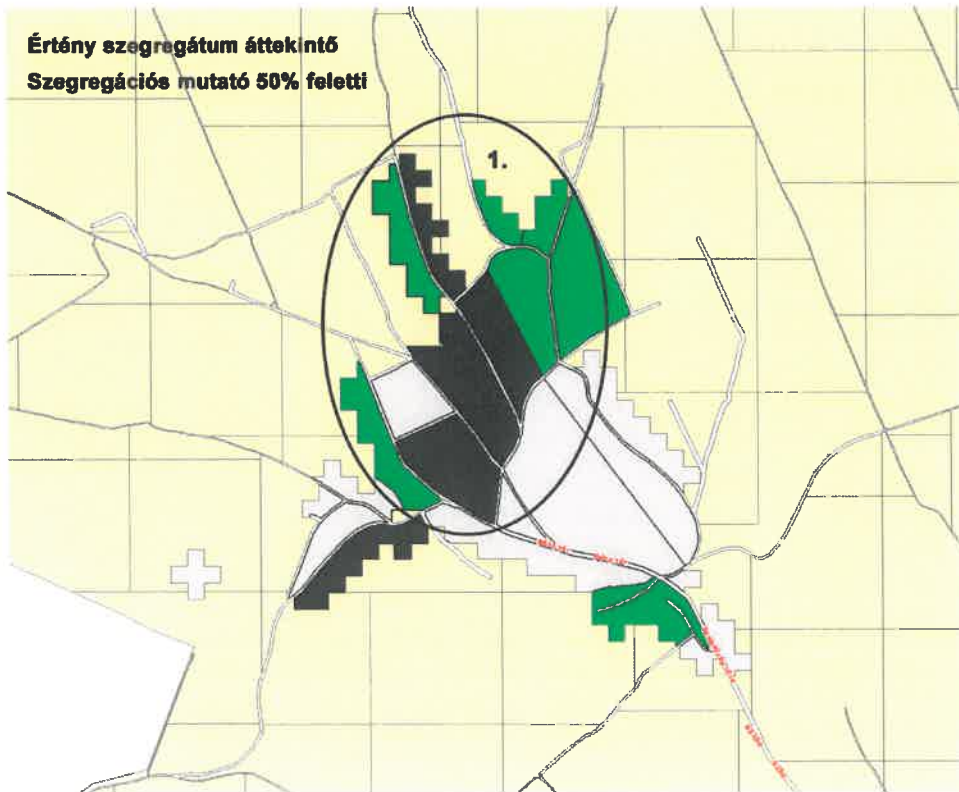
A településen 250 db lakáscélú ingatlan található, amelyek több mint ötven százaléka elégtelen, vagy veszélyeztetett lakhatási helyzetet teremt. Hajléktalan személy nincs a faluban. Mivel a mély szegénységben élők körében igen magas az egy ingatlanban élők száma, ezért magas a veszélyeztetett környezetben élők száma is.

A településhez tartozó külterületeken életvitelszerűen nem lakik senki.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

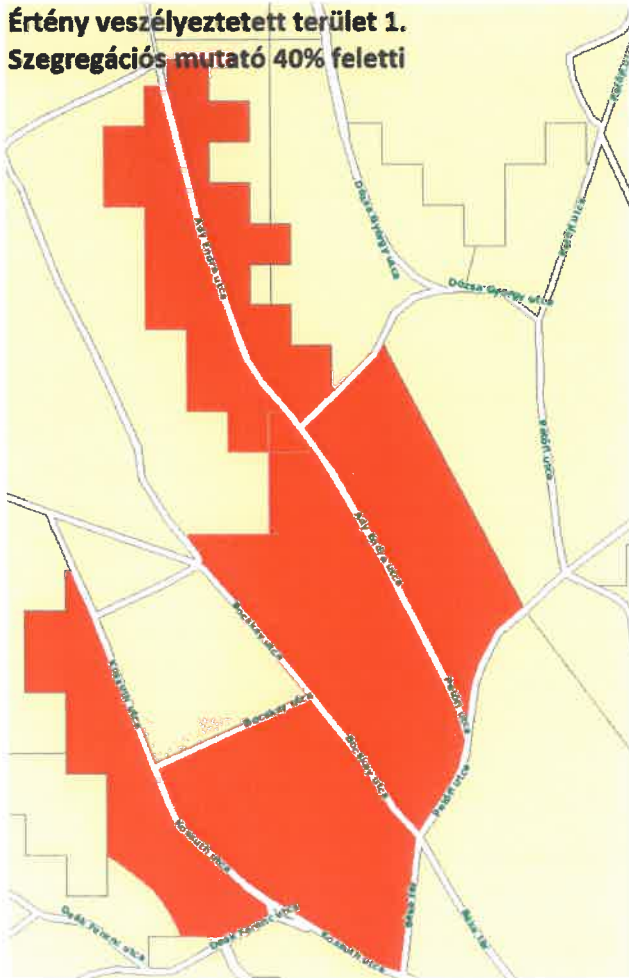
A 2011-es népszámlálás adatai alapján a KSH elvégezte a településen található szegregátumok lehatárolását. A lehatárolás az ún. szegregációs mutató alapján történik. Azon területek tekinthetők szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres

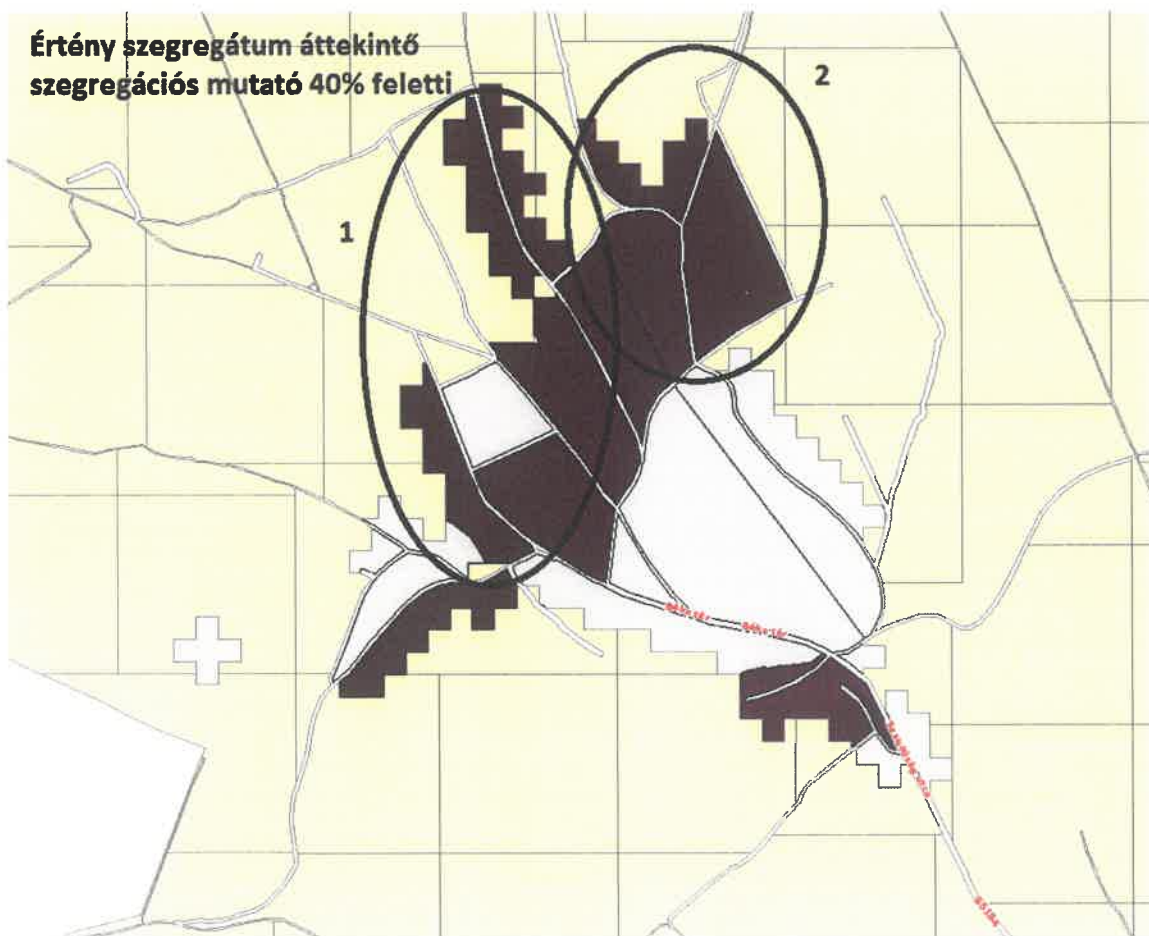

Az alábbi települési kartogram jelzi, hogy szegregáció szempontjából melyek a településen a szegregációval veszélyeztetett területek

**Értény veszélyeztetett terület 1.
Szegregációs mutató 40% feletti**

**Értény szegregátum áttekintő
szegregációs mutató 40% feletti**

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

A szegregációs mutató (legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) értéke az érintett területen 50% feletti és a területen élő népesség száma eléri az 50 főt

Forrás: 2011. évi népszámlálás

Értény - Szegregátumok adatai

A szegregációs mutató (legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) **értéke az érintett területen 50% feletti és a területen élő népesség száma eléri az 50 főt**

Forrás: 2011. évi népszámlálás

Mutató megnevezése	Értény összesen	1. szegregátum (Kánya-ér -Petőfi u. - Béke tér - Kossuth u. - Bocskai u. - belterület határa)
Lakónépesség száma	798	205
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	26,6	31,2
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	56,1	56,6
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	17,3	12,2
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	54,9	59,5
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	1,5	3,5
Lakásállomány (db)	277	71
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	56,3	50,7
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	68,5	70,7
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	42,6	51,7
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	29,8	28,1
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	57,3	65,7
Állandó népesség száma– a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	844	
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	67,4	79,4
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	69,8	72,7
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	40,2	39,3

Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	11,2	14,3
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	53,1	49,2
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	2,9	1,5

Értény - Szegregációval veszélyeztetett területek adatai A szegregációs mutató (legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) értéke az érintett területen 40% feletti és a területen élő népesség száma eléri az 50 főt

Forrás: 2011. évi népszámlálás

Értény - Szegregációval veszélyeztetett területek adatai

A szegregációs mutató (legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) **értéke az érintett területen 40% feletti és a területen élő népesség száma eléri az 50 főt**

Forrás: 2011. évi népszámlálás

Mutató megnevezése	Értény összesen	1. veszélyeztetett terület (Kánya-ér -Petőfi u. - Béke tér - Kossuth u. - belterület határa)	2. veszélyeztetett terület (Kánya-ér -Petőfi u. -pincesor - belterület határa)
Lakónépesség száma	798	339	124
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	26,6	32,4	30,6
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	56,1	57,5	58,1
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	17,3	10,0	11,3
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	54,9	62,1	63,9
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	1,5	2,2	0,0
Lakásállomány (db)	277	113	47
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	56,3	57,5	80,9
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	68,5	69,2	66,7
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	42,6	49,2	43,1
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	29,8	29,7	32,4
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	57,3	59,8	60,0
Állandó népesség száma- a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	844		
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	67,4	78,3	79,2
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	69,8	69,3	66,1
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	40,2	42,3	42,9

Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	11,2	11,5	14,3
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	53,1	56,2	78,4
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	2,9	1,0	5,4

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;

A telepeken élő családok többnyire középkorú, többgyermekes családok. Életmódjuk, megélhetési nehézségeik, táplálkozási szokásaik miatt egészségi állapotuk normál átlagtól eltérő, alacsony iskolázottsággal. Jövedelmük többnyire a gyermekek után járó ellátások, szociális segély. Munkával, munkabérrel az itt élő családok nem, vagy átmeneti jelleggel rendelkeznek, amíg a közfoglalkoztatások időtartama tart. Az itt élő gyermekek lakókörnyezetük miatt hátrányos helyzetűek, s ha még a nevelésbeli hiányosságokat is figyelembe vesszük, kimerítik a halmozottan hátrányos helyzetűek fogalmát.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

A szegregációs térképen feketével jelölt, vagyis a szegregáció lehetőségét magában hordozó területeken a szegregáció megelőzése érdekében meg kell erősíteni a szociális információáramlás helyi rendszerét, amely intézményesen és tervszerűen feltérképezi a szükségleteket, és közvetíti az információt az ellátást biztosító szolgálatokhoz. A rendszer működtetését területi ellátás keretei között célszerű megszervezni, a Családsegítő Szolgálat koordinációjával. A jelzőfunkciók működtetése folyamatos monitorozást és az összegyűjtött információk elemzését jelenti. Ennek alapján a biztosítható a gyors beavatkozás a kedvezőtlen folyamatokba. A veszélyeztetett terület esetében a beavatkozásoknak a terület szegregációs fokának növekedését kell megakadályozniuk. Ugyanakkor a beavatkozások következményeként a település más területein, illetve más, környező településeken (pl. városkörnyéki falvak) nem nőhet az alacsony státuszú népesség koncentrációja, és nem alakulhatnak ki új szegregátumok.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,

- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
 c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
 d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az élelmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmóddhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

A településen 1 fő orvos látja el a felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatot, aki Koppányszántó községben is, megosztott rendeléssel dolgozik egészségügyi szolgálati jogviszonyban.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	0	0	0,00
2017	1	0	0	0	46	3,68
2018	1	0	0	0	45	0,45
2019	1	0	0	0	40	2,26
2020	1	0	0	0	37	1,83
2021	1	0	0	0	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzájárulás

A településen nem állnak rendelkezésre prevenciós és szűrőprogramok, csak a településre kitelepülő szűrőbuszban vehetőek igénybe. Általános állapotfelmérés, kardiológia, tüdőgyógyászat, szájüreg szűrés, nőgyógyászat, dohányzás leszoktatás. Utoljára 2022. augusztusában, előtte 2020. évben volt erre lehetősége a lakosságnak.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzájárulás

A településen nem áll rendelkezésre fejlesztő és rehabilitációs ellátás

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat saját konyhát működtet, ahol az óvodások és a szociálisan rászorultak napi egyszeri meleg étkezése megoldott.

A tavaszi, nyári, őszi és téli szünidő idején az önkormányzat szociális szünidei étkeztetés keretében napi egyszeri meleg étkeztetést biztosít a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő hátrányos helyzetű kiskorú gyermekek részére.

e) sportprogramokhoz való hozzájárulás

A településen nem jellemzőek a szervezett sportprogramok.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzájárulás

A településen a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások közül az alábbiak érhetőek el:

- családsegítés: 1 fő szociális munkás látja el a feladatokat társulási fenntartású intézmény keretében,
- házi segítségnyújtás: 2 fő házi segítségnyújtó, társulási fenntartású foglalkoztatásával segíti az önkormányzat, a saját lakókörnyezetükben önálló életvitel fenntartásában támogatásra szorulókat,
- szociális étkeztetés: melyet 22 fő vesz igénybe az Értényi Szivárvány Óvoda és Főzőkonyha főzőkonyhájáról.

g) drogprevenációs szolgáltatások;

A településen nincsenek drogprevenációs programok.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nincs információnk hátrányos megkülönböztetés előfordulásáról a településen.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Az önkormányzatnak nincs lehetősége különösebb pozitív diszkrimináció alkalmazására, mivel a településen igen magas a szociális ellátórendszert igénybe vevők száma.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai;

Az önkormányzat által fenntartott ifjúsági ház heti 3 nap a délutáni órákban biztosít lehetőséget a fiataloknak felügyelet mellett számítógép használatra és egyéb szabadidős tevékenységre egy felújított, erre a célra kialakított épületben.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	nem	288	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;
Etnikai konfliktusok nem jellemzőek a településre.
- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;
A település kisebb rendezvényein a lakosság valamint az itt dolgozó közalkalmazottak és köztisztviselők többletfeladatok vállalnak.
- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;
A településen a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Alapítvány Jelenléti Pontot üzemeltet, ahol a roma gyermekek roma táncokat tanulhatnak illetve a népcsoportra jellemző hangszereken tanulnak a Szimfónia program keretében.
- e) helyi lakossági önszerveződések.
A településen nincsenek lakossági önszerveződések.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatait a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 115-116. §-ai rögzítik.

A helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező közfeladata többek közt a képviselt közösség érdekképviseletével, esélyegyenlőségének megteremtésével kapcsolatos feladatok ellátása, különösen tekintettel a helyi önkormányzatnak a nemzetiségek jogainak érvényesítésével kapcsolatos feladataira,

A helyi nemzetiségi önkormányzat önként vállalt feladatot láthat el különösen a nemzetiségi oktatási és kulturális öngazgatással összefüggő ügyekben, a társadalmi felzárkózás, a szociális, ifjúsági, kulturális igazgatás és a közfoglalkoztatás területén, valamint településüzemeltetési és településrendezési feladatok körében.

A nemzetiségi önkormányzat együttműködését az állami és a helyi önkormányzati szervekkel a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 79-86. §-ai rögzítik.

A helyi önkormányzat a helyi nemzetiségi önkormányzat részére - annak székhelyén - biztosítja az önkormányzati működés személyi és tárgyi feltételeit, továbbá gondoskodik a működéssel kapcsolatos végrehajtási feladatok ellátásáról.

A településen működik roma nemzetiségi önkormányzat, amelynek együttműködési megállapodása számos szervezet mellett a Község Önkormányzatával is. Kiemelkedő jelentőségű, hogy az RNÖ elnöke a települési képviselő-testület tagja is. Az ő személye meghatározó az együttműködésben.

Az RNÖ a településen rendezvények szervezésével pl: roma ki-mit-tud? járul hozzá a közösségi élet formálásához. Pályázati lehetőségek kihasználásával segít roma fiatalok továbbtanulásához.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Egészségre ártalmas, elavult fűtési módszerek, magas rezsi költségek	Szociális Napelempark

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	401	328	729	55,01%	44,99%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			24	3,29%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	86	65	151	11,80%	8,92%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	26	16	42	3,57%	2,19%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Értény Község lakosságának összetételét vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a 18 év alattiak száma magasabb, mint 30%-os arányt mutat. Főként a 0-14 éves korosztályt tekintve találunk igen magas adatot, amelyen belül a 0 és két év közötti gyermekek száma is kiemelkedő. A nemek aránya kiegyenlítődt, a 15 év feletti korosztály esetén figyelhető meg magasabb arányban a fiúk száma.

Az gyermekek helyzetének elemzéséhez kapcsolódó definíciók és szabályozás:

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A **védelembe vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszűntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevitelével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

- **Pénzügyi és természetbeni ellátások:**
  - a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
  - b) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
  - c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
  - d) az otthonteremtési támogatás,
  - e) a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

- **A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:**
  - a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
  - b) a gyermekek napközbeni ellátása,
  - c) a gyermekek átmeneti gondozása.

- *A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:*
  - a) az otthont nyújtó ellátás,
  - b) az utógondozói ellátás,
  - c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

- *A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:*
  - a) a védelembe vétel,
  - b) a családbafogadás,
  - c) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
  - d) az átmeneti nevelésbe vétel,
  - e) a tartós nevelésbe vétel,
  - f) a nevelési felügyelet elrendelése,
  - g) az utógondozás elrendelése,

- *Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:*
  - a) a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek (Gyvt. 16. §),
  - b) a fővárosi főjegyző,
  - c) a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője,
  - d) a helyettes szülő, nevelőszülő,
  - e) a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátottjogi képviselő,
  - f) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
  - g) a gyermekvédelmi szakértői bizottság.

Hátrányos helyzetű: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor a szociális törvény (1993. évi III. tv.) 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a fenti körülmények közül kettő fennáll.

A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére (Nktvr. 27-29. §)⁴

⁴ Iskolaszolga, XXIII. 3., 2012. november

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra az rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és

1. nyugellátásban,
2. korhatár előtti ellátásban,
3. szolgálati járandóságban,
4. balettművészeti életjáradékban,
5. átmeneti bányászjáradékban,
6. időskorúak járadékában vagy
7. olyan ellátásban

részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik. (Gyvt. 20/B. § (1))

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére.

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek: Elsősorban a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény szerinti menedékjogot kérő, menekült, menedékes, oltalmazott vagy humanitárius tartózkodási engedéllyel rendelkező gyermekek helyzetére szükséges kitérni. A menedékes - rászorultsága esetén - jogosult a befogadás anyagi feltételeire, valamint ellátásra és támogatásra. A menekültügyi hatóság, valamint a jegyző az ellátásra, támogatásra vonatkozóan határozattal dönt (2007. évi LXXX. törvény, 32. §).

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

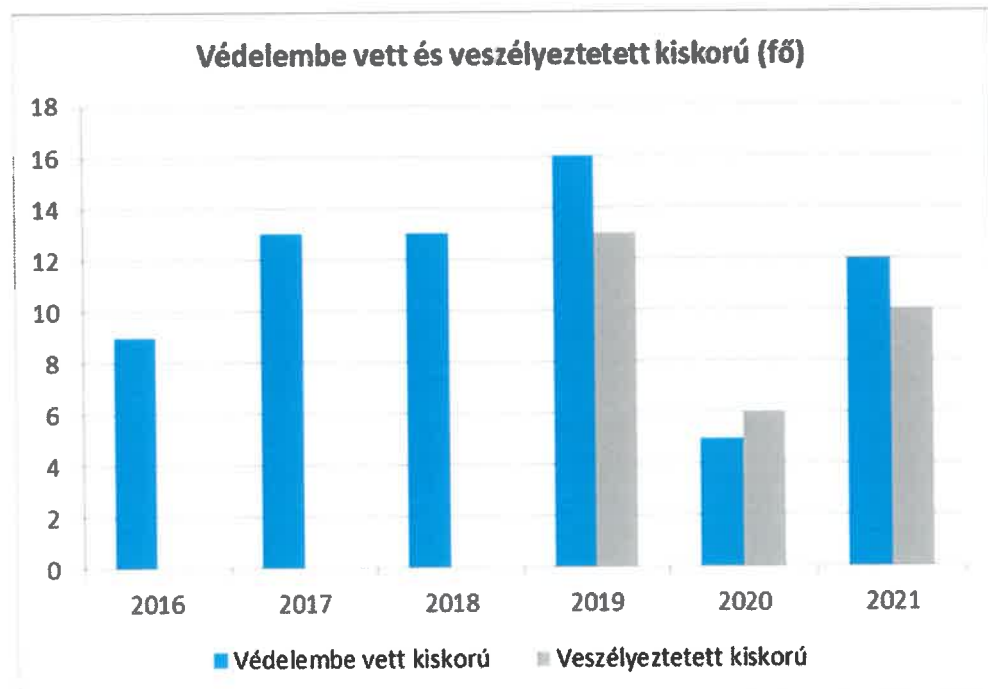
A védelembe vett és a veszélyeztetett kiskorúak száma 2018 és 2021 között folyamatosan csökkenő tendenciát mutat. A védelembe vétel 19 főre vonatkozóan volt megállapítva 2019-ben, és ez a szám 2021-re tizenkettőre csökkent. A veszélyeztetett kiskorúak száma 13 főről 10-re csökkent.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya igen magas a településen, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők kb 75 %-a.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	9	0
2017	13	0
2018	13	0
2019	16	13
2020	5	6
2021	12	10

Forrás: TeIR, KSH Tstar

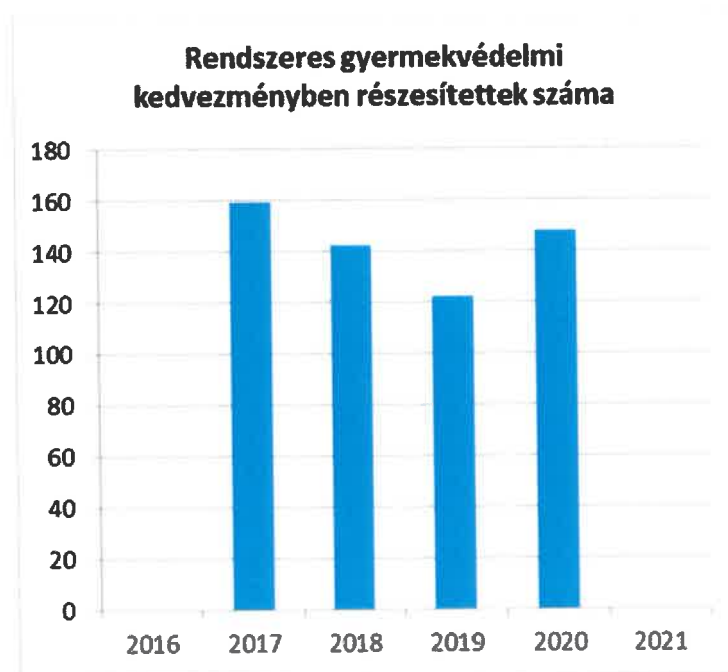
b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma csökkenést mutat a településen. 2017-ben 159 fő, 2018-ban 142 fő, 2019-ben 122 fő, 2020-ban 148 fő, 2021-ben 145 fő, 2022-ben 107 fő részesült a kedvezményben, amely adatok azt mutatják, hogy az itt élő gyermekek közel 90%-a érintett a támogatással.

A település lakosságához, és a gyermekek számához viszonyítva ez az adat rámutat arra, hogy a gyermekek helyzetének javítása kiemelkedő fontosságú a település életében.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	0
2017	159
2018	142
2019	122
2020	148
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

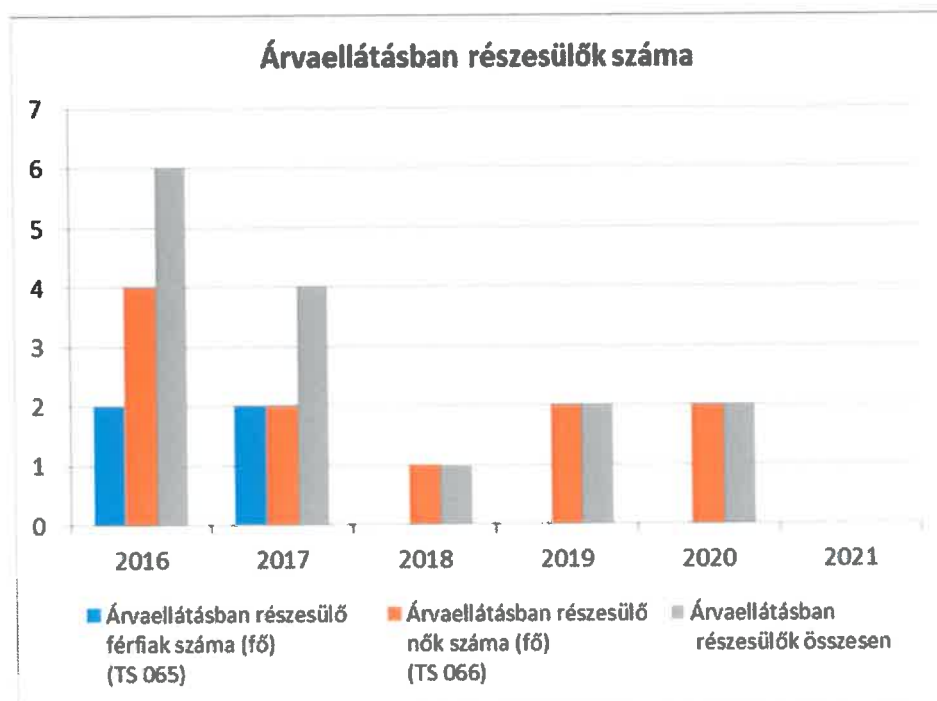
c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülő gyermekek esetén is nyújt támogatást az önkormányzat. Minden évben az iskola megkezdésekor egyszeri hozzájárulással segíti a gyermekek beiskolázását.

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás

Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	2	4	6
2017	2	2	4
2018	0	1	1
2019	0	2	2
2020	0	2	2
2021	0	0	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek nagy százaléka halmozottan hátrányos helyzetű is, ezért ingyenesen jut hozzá az iskolai étkezéshez.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Nem magyar állampolgárságú gyermek 1 fő él a településen.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Külföldről visszatért állampolgársággal rendelkező illetve nem magyar állampolgárságú gyermek nincs a településen.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Szegregátumban élő gyermekek túlnyomó többsége rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő halmozottan hátrányos gyermek. A helyi óvodába járnak vagy a környező települések iskoláiban tanulnak. Szórakozási lehetőség számukra a heti 3 alkalommal nyitva tartó Ifjúsági Ház, ahol internetezhetnek, csocsózhatnak, ping-pongozhatnak, illetve a helyi könyvtárban művelődhetnek. Könyvtár (könyvek mellett társasjátékok, különböző foglalkozások)

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,*
- b) a fogorvosi alapellátásról,*
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,*
- d) a védőnői ellátásról,*
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.*

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások: A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet, stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

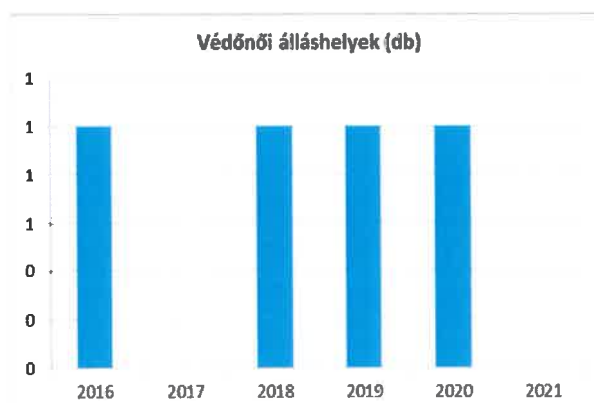
- *A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának formái*
  - a) a bölcsőde, a hetes bölcsőde,*
  - b) a családi napközi,*
  - c) a családi gyermekfelügyelet,*
  - d) a házi gyermekfelügyelet,*
  - e) az alternatív napközbeni ellátás.*
- *A gyermekek átmeneti gondozása keretében – kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja – a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról, vagyis teljes körű ellátásáról kell gondoskodni.*
- *Fogyatékos gyermekek ellátáshoz történő hozzáférése: a szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt. A Szt. rendelkezése szerint a nappali ellátás keretében gondoskodni kell többek közt a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek napközbeni tartózkodásáról, étkeztetéséről.*
- *Gyermekétkeztetés: Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkezést és két további étkezést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető (Gyvt. 151. §). Ezen szabályokat kell alkalmazni a nyári szociális gyermekétkeztetés esetében is.*

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

2009-től egy fő védőnő látja el a feladatot Értény és Koppányszántó településeken megosztott munkaidőben. A gyermekek számát tekintve, az országos adatokat vizsgálva nem tekinthető leterheltnek a védőnő, azonban a körzetében lévő gondozottak családi helyzete és életkörülményei miatt a feladatokat nem lehet csupán a létszámadatokra támaszkodva tekinteni. A mélyszegénységben élő és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek magas száma megnehezíti a feladatokat.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	1	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A településen külön gyermekorvos nem praktizál, a házi orvosi ellátás keretében történik a gyermekek és felnőttel ellátása is. Gyermek szakellátás legközelebb Dombóvár városban működik.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	n.a.	n.a.
2017	1	0	0	n.a.	n.a.
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TEIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Kisgyermekkorú fejlesztéssel megbízási szerződés alapján egy fő gyógypedagógus foglalkozik heti két órában a településen. Amennyiben bővítésre kerül sor az óvodában a jövőben mindenképpen szükség lesz egy ilyen típusú szakember alkalmazására a gyermekek fejlesztése érdekében.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Gyermekjóléti alapellátás keretében 50 férőhelyes óvoda működik a településen. A gyermekek két csoportban, reggel hét órától fél ötig kapnak ellátást az óvodában, három óvónő és két dajka közreműködésével. A nyári időszakban mindössze 10 munkanapra zár be az óvoda a szükséges higiéniai feladatok elvégzésére, ezen felül folyamatosan várja a gyermekeket. 2018-ban 47 gyermek iratkozott óvodába, amelyek közül 46 fő halmozottan hátrányos helyzetű. 2019-ben a 39 fő beiratott gyermekből 32 fő volt halmozottan hátrányos helyzetű.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

A gyermekjóléti szolgálatot szintén Koppányszántóval és Nagykönyival közösen látja el egy fő szociális munkás a településen. A gyermekvédelem igen jelentős feladat a településen, hiszen nagy létszámú, hátrányos helyzetben élő gyermek él Értényben. Jellemzőek a nagy családok, nem ritka a 6-8 fő gyermek egy háztartáson belül. Az anyák általában igen fiatalok hozzák világra első gyermeküket és folyamatosan a gyermeknevelés a fő feladatuk. A családok fő jövedelem forrása igen sok esetben a gyermekek után járó szociális juttatások, amely viszont munkaviszony nélkül igen csekély. Az egy főre jutó jövedelem csak nagyon szerény körülményeket enged meg a családoknak.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Családon belüli gyermeket érintő problémák kialakulásakor a védőnő, az óvónő, a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálat munkatársa együttesen oldják meg a felmerülő problémákat, amely Értény esetén viszonylag sűrűn előforduló esemény. A szülők nem megfelelő életvitele sok esetben a gyermekeket veszélyezteti. A településen, szociális területen dolgozó munkatársak jó kapcsolatot alakítottak ki a település lakosságával és sok esetben nekik köszönhető a családokban a pozitív irányú elmozdulás. Sok esetben felhívják a szülők figyelmét olyan feladatok elvégzésére, magatartások kialakítására, amely a gyermekek érdekeit szolgálják, és amelyek segítségével a szűkös anyagi körülmények között is tisztességesen fel tudják nevelni a gyermekeiket.

Konkrét krízishelyzet, amely a családok, anyaotthonban történő elhelyezését igényelte volna, nem volt.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A gyermekek szabadidős tevékenységéhez igénybe vehető a 2021-ben átadásra került új játszótér, a Máltai Szeretetszolgálat Alapítványa által működtetett jelenléti ponton Baba-Mama Klub vehető igénybe heti egyszeri alkalommal mozgásfejlesztés 6 hónapos kortól 3 éves korig, heti egy alkalommal az óvodásokat fogadják, Szimfónia program szervezésében heti egy alkalommal a gyerekek hangszeren játszanak, énekeket tanulnak az iskolás gyermekek. Heti egy alkalommal filmvetítés (mozi) a program.

2 közmunkás plusz 3 közalkalmazott foglalkozik a gyermekekkel.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Azok a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek, amelyek egyben halmozottan hátrányos helyzetűek is, ingyenesen jutnak hozzá az iskolai étkezéshez, valamint a tankönyvekhez.

Az önkormányzat minden évben kérelmezi szociális nyári gyermekétkeztetés támogatását, amelynek keretében minden rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, 18 év alatti hátrányos helyzetű gyermek egyszeri, ingyenes meleg ételhez jut a nyári szünet során.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A hátrányos megkülönböztetésről, illetve az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértéséről nincsen tudomásunk.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

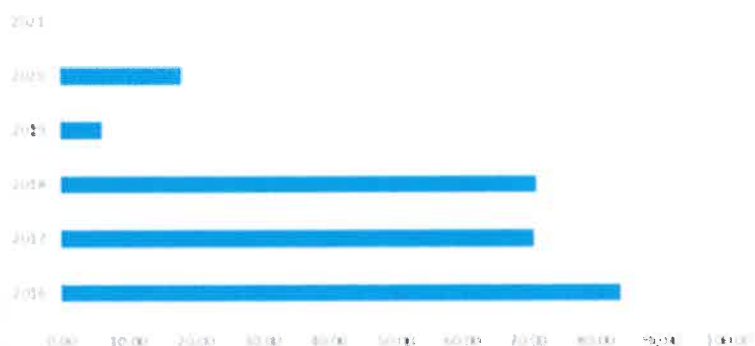
a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekek között (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	37	31	83,78
2017	38	27	71,05
2018	35	25	71,43
2019	32	2	6,25
2020	33	6	18,18
2021	0	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekek között

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	0	0,00
2017	n.a.	0	0,00
2018	n.a.	0	0,00
2019	n.a.	0	0,00
2020	n.a.	0	0,00
2021	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a közép szintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulmányi tanulóinak száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnaziumi tanulók között (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakiskolások tanulói és középiskolások tanulói aránya a középiskolások között (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakiskolások tanulói és középiskolások tanulói aránya a középiskolások között (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakiskolások tanulói száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakiskolások tanulói aránya a középiskolások között (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0

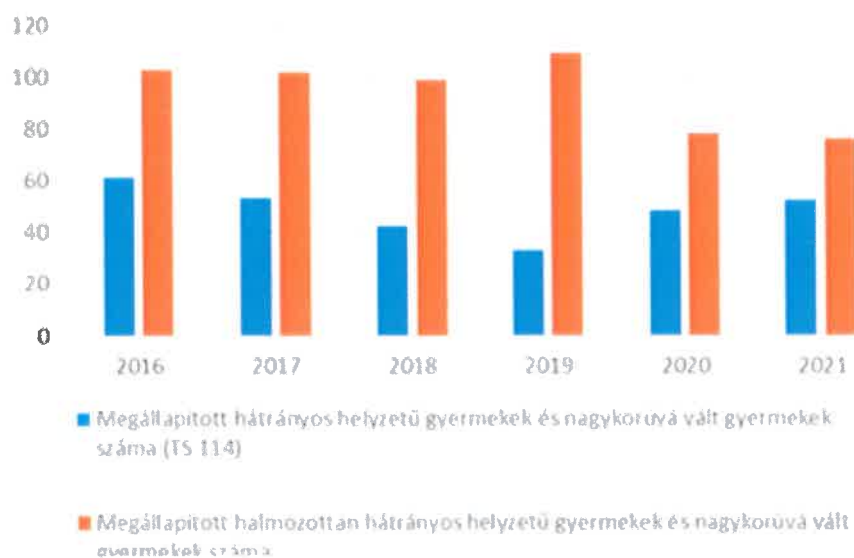
Forrás: TeIR, KSH Tstár

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 115)
	fő	fő
2016	61	103
2017	53	102
2018	42	99
2019	33	109
2020	48	78
2021	52	76

Forrás: TeIR, KSH Tstár

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

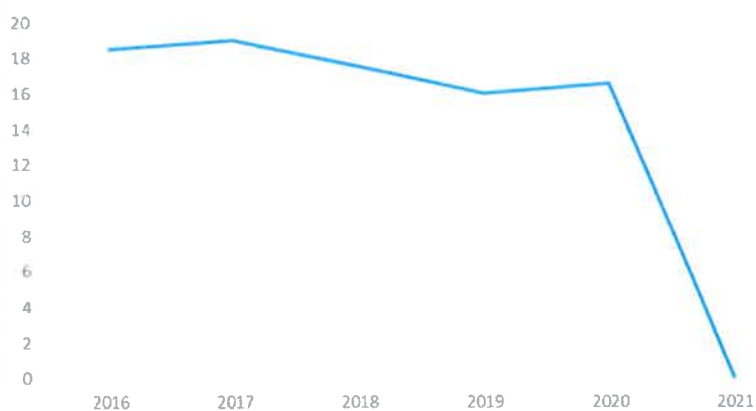
4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	2	50	1	37	0	0	19
2017	n.a.	2	50	1	38	0	0	19
2018	n.a.	2	50	1	35	0	0	18
2019	n.a.	2	50	1	32	0	0	16
2020	n.a.	2	50	1	33	0	0	17
2021	n.a.	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Óvodai férőhelyek

Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	0	0	0,00	0,00
2017	0	0	0	0,00	0,00
2018	0	0	0	0,00	0,00
2019	0	0	0	0,00	0,00
2020	0	0	0	0,00	0,00
2021	0	0	0	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

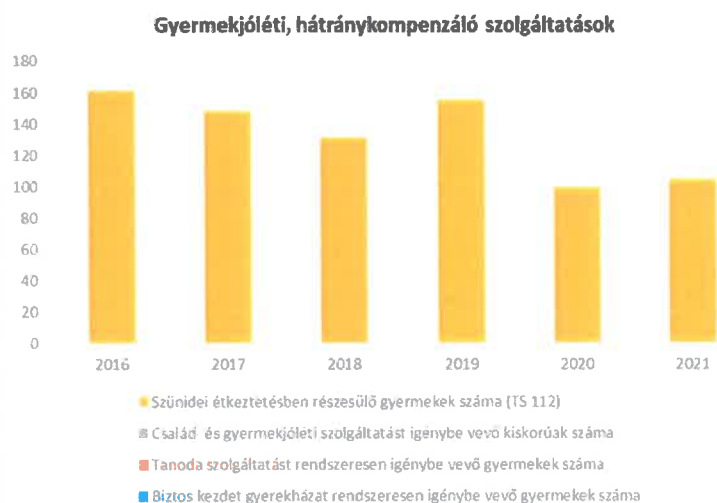
4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;
- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;
- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	161
2017	n.a.	n.a.	n.a.	148
2018	n.a.	n.a.	n.a.	131
2019	n.a.	n.a.	n.a.	155
2020	n.a.	n.a.	n.a.	99
2021	n.a.	n.a.	n.a.	104

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Sportprogramokhoz való nehéz hozzáférés	Sportpálya építése
Hátrányos helyzetű gyermekek nem kielégítő táplálkozása	Szünidei gyermekétkeztetés

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

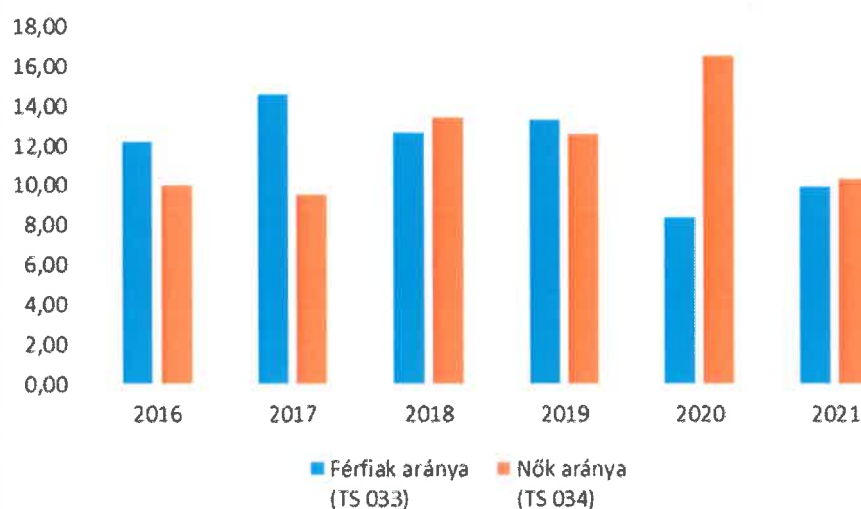
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	12,22	10	11,11%
2017	14,6	9,52	12,06%
2018	12,68	13,4	13,04%
2019	13,28	12,56	12,92%
2020	8,39	16,51	12,45%
2021	9,93	10,31	10,12%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Munkanélküliség nemek szerint

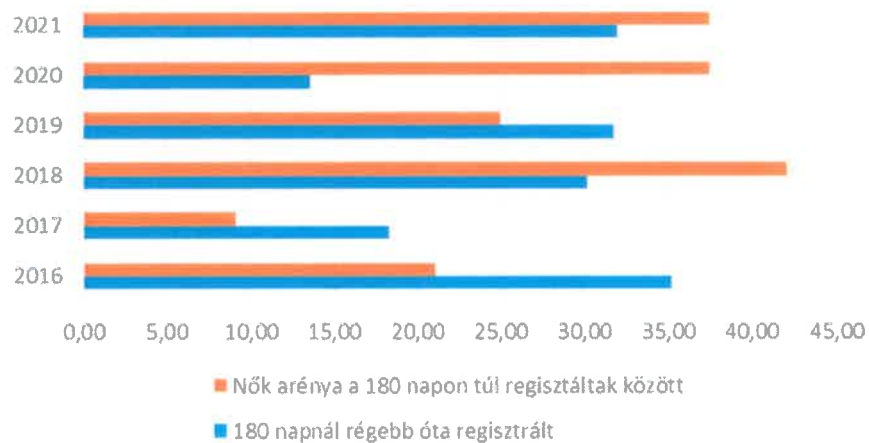

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2016	35,19	21,05
2017	18,33	9,09
2018	30,16	42,11
2019	31,75	25
2020	13,56	37,5
2021	32	37,5

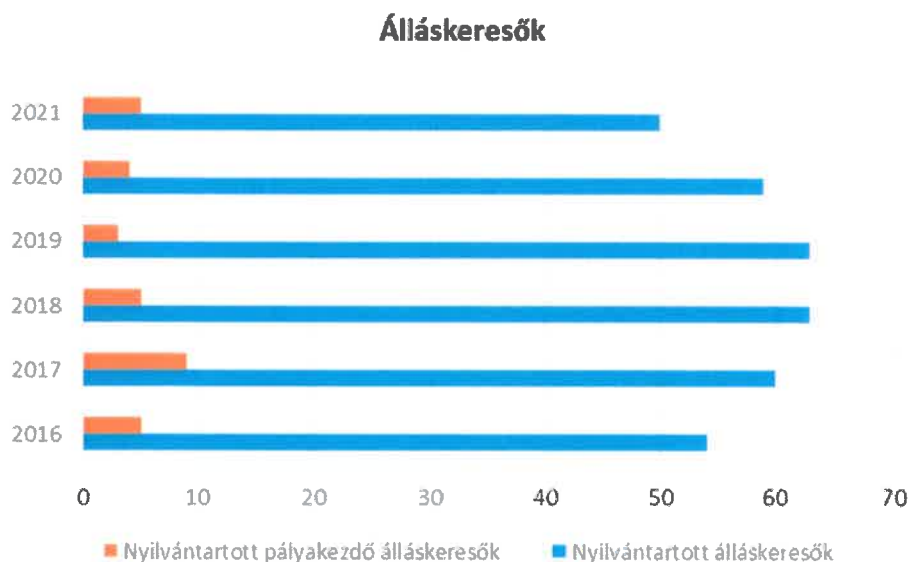
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

180 napnál hosszab ideje álláskereső

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	54	5
2017	60	9
2018	63	5
2019	63	3
2020	59	4
2021	50	5

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A településen közfoglalkoztatás keretében mezőgazdasági programban 9 fő dolgozik, 5 fő hosszabbtávú közfoglalkoztatásban vesz részt valamint 12 fő nő élelmiszerbolti eladó képzésen vesz részt.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A településen élő regisztrált álláskeresők elenyésző aránya rendelkezik szakképzettséggel, a 8 általános iskolát végzettek, és ennél kevesebb osztállyal rendelkezők száma rámutat az elhelyezkedési esélyek nehézségeire, amihez még párosul a falu alacsony gazdasági aktivitása is.

A környező településeken való elhelyezkedéshez mindenképpen ingázásra van szükség, amit viszont a munkavállalók rugalmatlansága és a közlekedési lehetőségek korlátozottsága nehezít meg.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)
Hátrányos megkülönböztetés előfordulásáról nincs információnk.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Óvoda

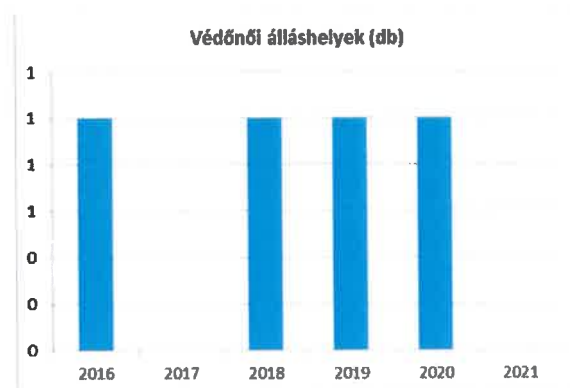
Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. (Nkntv. 8. §)⁵

A településen egy 50 fő befogadására képes, két csoporttal működő óvoda várja a gyermekeket reggel 7 órától délután fél ötig. Az év folyamán egy alkalommal a nyári szünet alatt zár be az intézmény kb. 10 napra, ezen felül rugalmasan és nagy szakmai hozzáértéssel fogadja a gyermekeket, a szülők munkába járását maximálisan támogatva. Helyhiány miatt nem történt elutasítás óvodai felvételre vonatkozóan.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	1	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

⁵ Az Nkntv. 2014. szeptemberétől 3 éves kortól teszi kötelezővé az óvodai részvételt.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A településen élő nagyszámú, mély szegénységben élő halmozottan hátrányos helyzetű gyermeklétszámot tekintve kiemelt jelentőséget tulajdonítunk a tudatos családtervezés népszerűsítésének. A védőnő, az óvónő, a gyermekjóléti szolgálat munkatársa és a családsegítő együttes erővel hívja fel a nők figyelmét a téma fontosságára, kiemelt figyelmet fordítva a családalapítás előtt álló fiatal nőkre. A jövőbeni helyzet pozitív irányba történő elmozdítása érdekében további szakértők bevonására és tervezett programokra lenne szükség.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Családi viszályok, amelyekhez rendőrség riasztása történik kb. 2-3 esetben fordul elő évente a településen, azonban tényleges feljelentés és bírósági ítélet még nem történt.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben igénybe vehető anyaoththon legközelebb Dombóváron működik, de még nem volt olyan esemény a településen ami miatt igénybe kellett venni.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A település helyi önkormányzatának 5 fős képviselő testületében 1 fő nő található, valamint a Polgármester is hölgy.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Kifejezetten nőket, helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémákról nincs tudomásunk

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szolgáltatásokhoz, kulturális programokhoz való hozzáférés nehézsége	Közösségi tér kialakítása

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorú népesség aránya a vizsgált időszakban viszonylag állandó, a teljes lakossághoz viszonyítva 20-22 %-os arányt mutat a nyugdíjas korúak száma. A vizsgált évek mindegyikében tendenciaként megfigyelhető a vizsgált korosztály körében női lakosság 60 %-os aránya.

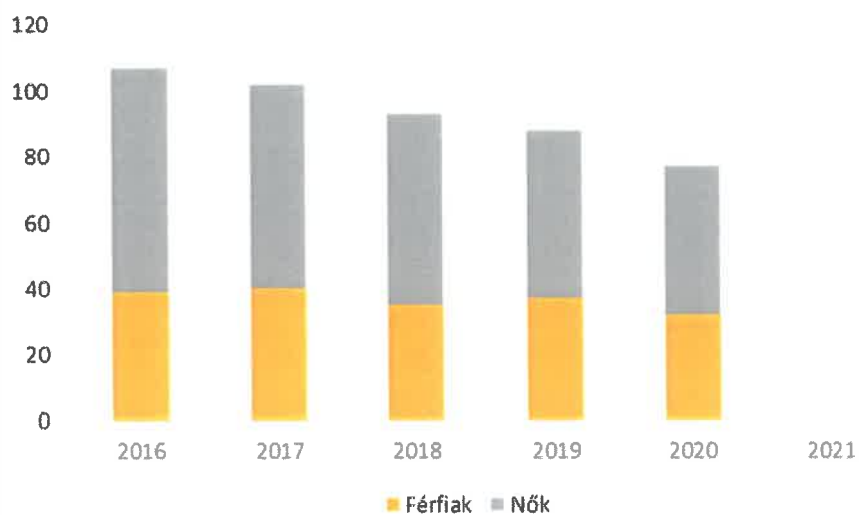
Az idős korosztálytól szerzett információkból megállapítható, hogy a többségük kisnyugdíjas, kevés jövedelemből élnek, de gondos beosztással kijönnek a nyugdíjból, sokat segít a háztartások anyagi gondján a kiskertekben megtermelt növények és az állattartás.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	39	68	107
2017	40	62	102
2018	35	58	93
2019	37	51	88
2020	32	45	77
2021	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nyugdíjasok nemek szerinti megoszlása

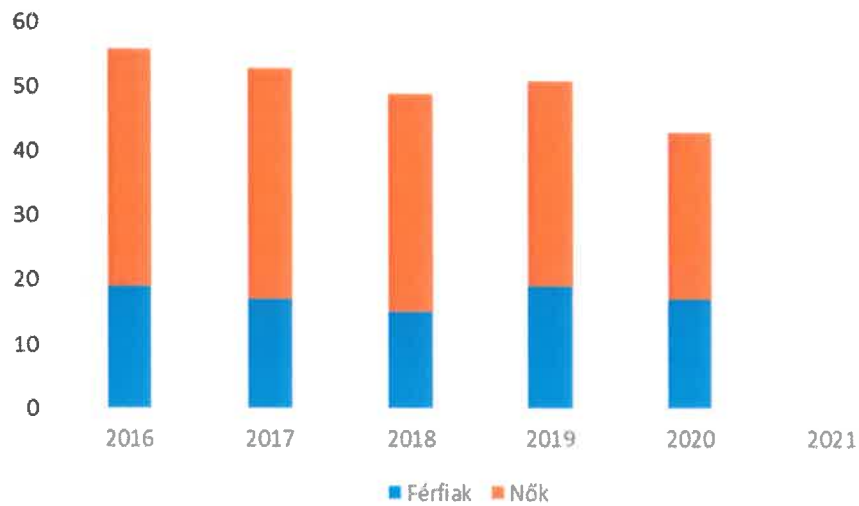
6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerző ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	1	0	19	37	0	8	0
2017	2	0	17	36	0	7	4
2018	2	0	15	34	0	6	4
2019	3	0	19	32	1	4	6
2020	3	0	17	26	0	3	6
2021	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

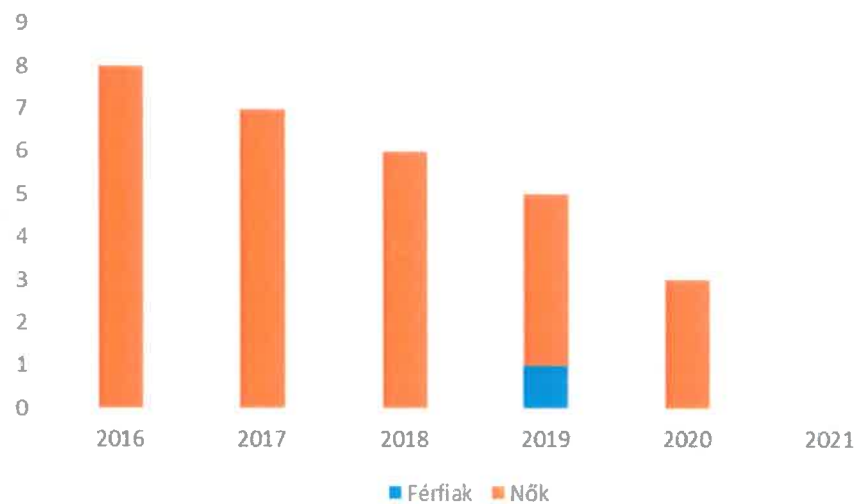
Életkoron alapuló ellátás nemek szerint

Öregségi nyugdíjban részesülők nemek szerint

Özvegységi nyugdíjban részesülők nemek szerint

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

A munkanélküli, nyugdíj előtt állókorosztály foglalkoztatása nincs megoldva a településen. A hosszabb időtartamú munkaviszonnyal rendelkezők esetén, az esetleges munkaviszony megszűnés komoly problémát jelent, új munkahelyet nagyon nehéz találni.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	54	60	63	63	59	50
41-45 év (TS 042)	Fő	8	6	5	4	7	6
	%	14,81%	10,00%	7,94%	6,35%	11,86%	12,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	5	6	6	6	4	2
	%	9,26%	10,00%	9,52%	9,52%	6,78%	4,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	7	4	8	9	9	6
	%	12,96%	6,67%	12,70%	14,29%	15,25%	12,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	7	9	5	5	3	3
	%	12,96%	15,00%	7,94%	7,94%	5,08%	6,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3	3	10	8	8	9
	%	5,56%	5,00%	15,87%	12,70%	13,56%	18,00%

Forrás: TEIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny idős kor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A foglalkoztatás területén az önkormányzat a lehetőségeihez mérten mindent megtesz az idős lakosság érdekében is. A közfoglalkoztatás keretében minden foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő személy munkalehetőséghez, így többletjövedelemhez jut.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A kor szerinti hátrányos megkülönböztetés burkolt formában megjelenik a munkaerő piacon, azonban az idősebb korosztály tapasztalatait és szakértelmét, valamint a stabil jelenlétüket tekintve komoly szerepet töltenek be.

Értény esetén az 55 év feletti regisztrált álláskeresők száma folyamatosan nő ugyan a vizsgált időszakban, azonban arányuk viszonylag alacsony.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Az egészségügyi ellátást tekintve a házi orvoshoz fordulhatnak a településen élők, szakellátás igénylése esetén Tamásiba, vagy Dombóvárra kell utazniuk.

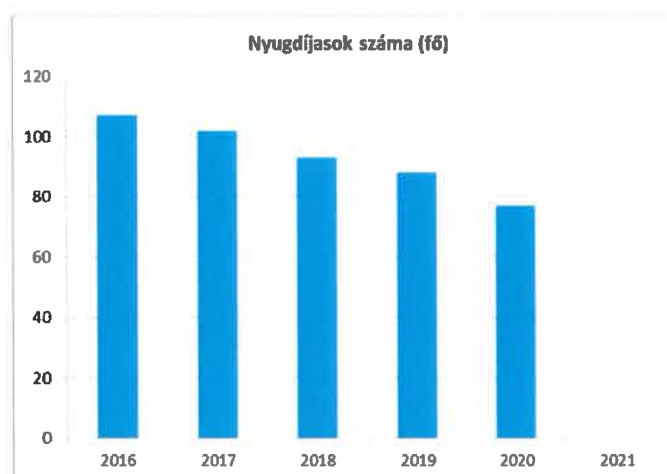
Az önkormányzat szociális szolgáltatásai közé tartozik a házi segítségnyújtás, amelyet két fő szociális gondozó lát el a településen. Átlagosan 12 gondozott kap segítséget a lakókörnyezete tisztántartásához, valamint az egyéb ügyeinek az intézéséhez.

Az óvodában működő konyha nyújt napi egyszeri meleg étkezést a szociális étkezőknek ingyenesen, valamint a magasabb jövedelemmel rendelkezőknek minimális díjért. Szükség esetén a gondozók házhoz viszik az ételt.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma
(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	39	68	107
2017	40	62	102
2018	35	58	93
2019	37	51	88
2020	32	45	77
2021	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

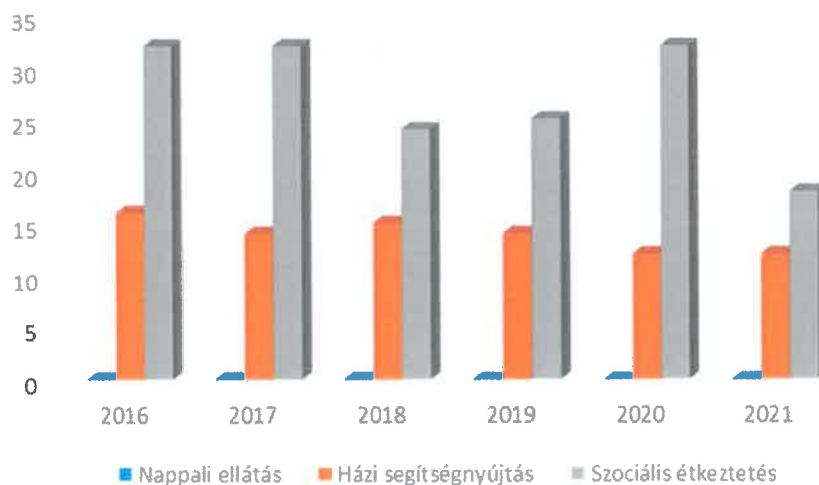

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	97	0	16	32
2017	99	0	14	32
2018	94	0	15	24
2019	92	0	14	25
2020	93	0	12	32
2021	94	0	12	18

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Ellátások

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A település elhelyezkedéséből és gazdasági inaktivitásából kifolyólag, főleg az idős embereknek igen nehéz az információhoz való hozzájutás.

c) idősök informatikai jártassága;

A vizsgált korosztály informatikai jártassága elenyésző, 1 % alatti.

d) a generációk közötti programok.

Értény községben minden évben falunap kerül megrendezésre, mely eseményen minden korosztály részt vesz.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Értényben nincs működő nyugdíjas klub. A közösségi rendezvények sikeréhez olyan motivációval kell szolgálni, amely kifejezetten az idős korúakat érinti. Az informatikai ismeretek növelésével az információs esélyegyenlőség javulna.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

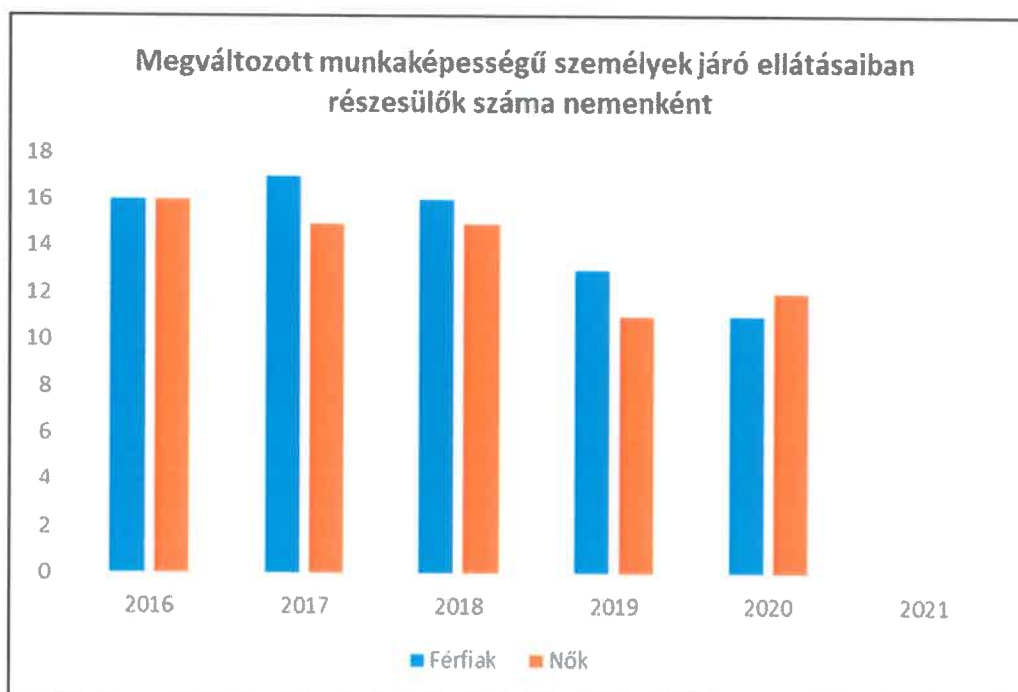
Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Egészségügyi intézmények, gyógyszertár, boltok nehézkes elérése a településen kívül	Falugondnoki szolgálat működtetése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	16	16	32
2017	17	15	32
2018	16	15	31
2019	13	11	24
2020	11	12	23
2021	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A településen fogyatékossgal élők létszámára és a fogyatékossg mértékére vonatkozóan nem áll rendelkezésre adat. A mozgáskorlátozottak száma becslések alapján 1 fő, a látás sérültek száma 5 fő a településen.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Minden intézmény akadálymentes a településen.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Hátrányos megkülönböztetésről nincs információnk a településen.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A házi segítségnyújtás a fogyatékkal élőknek is rendelkezésre áll, valamint az étel kiszállítását is az önkormányzat biztosítja.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A településen fogyatékkal élő személyek nyugdíjellátásban részesülnek.

- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat tulajdonában lévő közintézmények akadálymentesek. a járdák állapota nem megfelelő a mozgáskorlátozottak számára.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Minden intézmény akadálymentes a településen

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A településen lévő munkahelyek akadálymentesek.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A közösségi közlekedés során használt járdák nem akadálymentesek, igen rossz állapotúak.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékossgal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Fogyatékossgal élők számának feltérképezése, segítése információkkal	Adatgyűjtés, kérdőívek kitöltése, egészségügyi szakemberek segítségével, helyzetelemzés, adatok feldolgozása, segítségnyújtás módjánakkidolgozása. Célcsoport tájékoztatása a segítő szervezetekről, lehetőségekről. Kapcsolat a fogyatékossgal élők intézményeivel.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Értény település belterületi csapadékvíz elvezetése nem megoldott	A település belterületeinek csapadékvíz elleni védelmének megvalósítása pályázati forrásból

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A Máltai Szeretetszolgálat Alapítvány Jelenléti Pontja nagy szerepet vállal a település életében, hiszen nagyobb lehetőségei vannak magasabb támogatási arány elérésére a pályázatoknál. A településen folyó, több nagyméretű beruházás is az Egyesület segítségével valósul meg.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A települési és a roma nemzetiségi önkormányzat szorosan együttműködve látja el a feladatait.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Értény település közös önkormányzati hivatalt hozott létre Iregszemcse Községgel és Újireg Községgel, a jogszabályi kötelezettségek teljesítése érdekében. Koppányszántóval ezen felül szinte minden közszolgáltatás partnerségben zajlik, úgymint: családsegítő szolgálat, gyermekvédelem, védőnő, háziorvosi szolgálat.

A település ezen felül ivóvízminőség javító társulásnak is tagja.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A nemzetiségi önkormányzat aktívan részt vesz a település életében.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A településen működő Értényi Polgárőr Egyesület civil szervezet aktív közreműködője a közösség fejlesztésének

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A kis számú vállalkozói szféra hozzájárul a település fejlődéséhez a hátrányok ledolgozásához.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;
- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.
- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Egészségre ártalmas, elavult fűtési módszerek, magas rezsi költségek	Szociális napelempark
Gyermekek	Sportprogramokhoz való nehéz hozzáférés Hátrányos helyzetű gyermekek nem kielégítő étkezése	Sportpálya építése Szünidei gyermekétkeztetés
Idősek	Egészségügyi intézmények, gyógyszertár, boltok nehézkes elérése a településen kívül	Falugondnoki szolgálat
Nők	Szolgáltatásokhoz, kulturális programokhoz való hozzáférés nehézsége	Közösségi tér kialakítása
Fogyatékkal élők	Fogyatékkal élők száma nem tisztázott	Adatgyűjtés
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Csapadékvíz elvezetés	Pályázati forrás

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák társadalmi, egészségügyi, szociális téren is a helyi közösségi életbe beilleszkedve, a közösségi normákat betartva képesek élni.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életkörülményei javuljanak.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek oktatását, sportolását, egészségét, fejlesztését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek életkörülményeire, egészségi állapotára, ellátására

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén megbecsülést a családon belül és a munkahelyeken.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életére, munkába állásuk segítésére, a programokon való akadálymentes elősegítésére, egészségi állapotukra.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	A helyzetelemzés, következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatóságát biztosító tényezők	Önkormányzatok közötti együttműködésben az esélyegyenlőség előmozdítása bemutatása
0. Település szintű probléma											
1	Belterületi vízrendezés	Értény település csapadékvíz elvezetése nem megoldott	Értény Község Önkormányzat Gazdasági Programja	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program	Pályázati anyag elkészítése	Polgármester	2028. 05. 10. (szerda)	Sikeres pályázat	Humán, pénzügyi, technikai	Folyamatos	Nem releváns
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége											
1	Szociális napelempark	A naperművek a lakások régi, egészségre ártalmas fűtési módját kiváltó, elektromos fűtőpanelek működtetésére adnak lehetőséget	Értény Községi Önkormányzat Gazdasági Programja	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030	Közösségi megújuló energiatermelés és felhasználás projekt keretében 0,5 MW teljesítményű kiserőmű létrehozása	Polgármester, Magyar Máltai Szeretetszolgálat Alapítvány	2028. 05. 10. (szerda)	Minél több családban csökkenjenek a rezsi költségek.	Humán, pénzügyi, technikai	Folyamatos	Nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége											
1	Sportpálya megépítése	Ne a közösségi oldalak használata legyen az elsődleges szórakozási lehetőség	Értény Községi Önkormányzat Gazdasági Programja	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	Olyan sportpálya kialakítása, ahol a legkisebektől a legnagyobbakig, mindenki megtalálja a számára kedvező elfoglaltságot	Polgármester, Magyar Máltai Szeretetszolgálat Alapítvány	2028. 05. 10. (szerda)	Mozgósítás bármelyik korosztályból	Humán, pénzügyi, technikai	Folyamatos	Nem releváns

2	Szüniidei gyermekétkeztetés	A hátrányos helyzetű gyermekek nem kielégítő táplálkozása	A hátrányos helyzetű gyermekek a tanítási napokon részt vesznek az iskolai étkeztetésben, viszont a szüniidőkben egyre kevesebben igénylik az étkeztetést. Minden hátrányos helyzetű gyermek vegyen részt a szüniidei gyermekétkeztetésben.	Értény Községi Önkormányzat Gazdasági Programja	"Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti stratégia (2007-2032)	Rendszeres étkeztetés biztosítása a szüniidei (tavaszi, nyári, őszi, téli) munkanapokon	Polgármester	2028. 05. 10. (szerda)	Minél több gyermek részt vegyen az étkeztetésben.	Humán, pénzügyi, Folyamatos technikai	Nem releváns
---	-----------------------------	---	---	---	--	---	--------------	------------------------	---	---------------------------------------	--------------

III. A nők esélyegyenlősége

1	Közösségi tér kialakítása	Szolgáltatásokhoz, kulturális programokhoz való hozzáférés nehézsége	Lehetőség szabaddíós tevékenységek körének kibővítésére	Értény Községi Önkormányzat Gazdasági Programja	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2009-2024)	Olyan közösségi tér kialakítása, ahol a legkisebektől a legnagyobbakig, mindenki megtalálja a számára kedvező elfoglaltságot	Polgármester	2028. 05. 10. (szerda)	Mozgósítás bármelyik korosztályból	Humán, pénzügyi, Folyamatos technikai	Nem releváns
2	Asszonyklub	Asszonyok összefogása a Máltai Szeretetszolgálat segítségével heti szinten kétszer háromszor, amikor a ismereteinek sűtnék-főznek, nyáron kertészkednek	Lehetőség az asszonyok ételkészítési és a konyhakert műveléssel kapcsolatos ismereteinek bővítésére	Értény Községi Önkormányzat Gazdasági Programja	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2009-2024)	Olyan Jelenlét Pont folyamatos működése, ahol az asszonyok szakemberek segítségével bővíthetik sütési-főzési illetve konyhakert műveléssel kapcsolatos ismereteiket	Polgármester, Magyar Máltai Szeretetszolgálat Alapítvány	2028. 05. 10. (szerda)	Minél több gyakorló háziasszony mozgósítása	Humán, pénzügyi,technikai	Nem releváns

IV. Az idősek esélyegyenlősége

1	Falugondnoki szolgálat	Az idősek esélyegyenlőségének biztosítása	Falugondnoki szolgálat igénybevitelével megoldott legyen az	Értény Községi Önkormányzat Gazdasági	Időügyi Nemzeti Stratégia (2023-	A szolgálat működtetésével lehetőséget	Polgármester	2028. 05. 10. (szerda)	Minél többen vegyék igénybe a	Humán, pénzügyi, Folyamatos technikai	Nem releváns
---	------------------------	---	---	---------------------------------------	----------------------------------	--	--------------	------------------------	-------------------------------	---------------------------------------	--------------

működtetése	falugondnoki szolgálat igénybevitelének lehetőségével	idősek gyógyszerértárba, Programja egészségügyi intézménybe, kereskedelmi egységekbe való eljutása	2024)	kapnak az idősek emberek gyógyszerértárba, egészségügyi intézményekbe, boltba való eljutásra kényelmesen és gyorsan.	szolgáltatást.							
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Fogyatékkal élők felkutatása	Fogyatékkal élők számának feltérképezése, segítése információkkal	Hiányzó adatok begyűjtése, segítségnyújtási javaslatok kidolgozása, Programja pontos helyzetkép, esélyegyenlőségük elősegítése	Értény Községi Önkormányzat Gazdasági Programja	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Adatgyűjtés, kérdőívek kitöltése, egészségügyi szakemberek segítségével helyzetfelmérés , adatok feldolgozása, segítségnyújtás módjának kidolgozása. Célcsoport tájékoztatása a segítő szervezetekről, lehetőségekről. Kapcsolat a fogyatékkal élők intézményeivel.	Polgármester	2028. 05. 10. (szerda)	Különböző fogyatékosági kategóriákba sorolás ismerete. Háziorvosi nyilvántartás frissítése. Fogyatékosok minden információval való ellátása folyamatos kapcsolattartás mellett.	Humán, pénzügyi.	Önkormányzati és állami juttatásokkal tartható fenn.	Nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

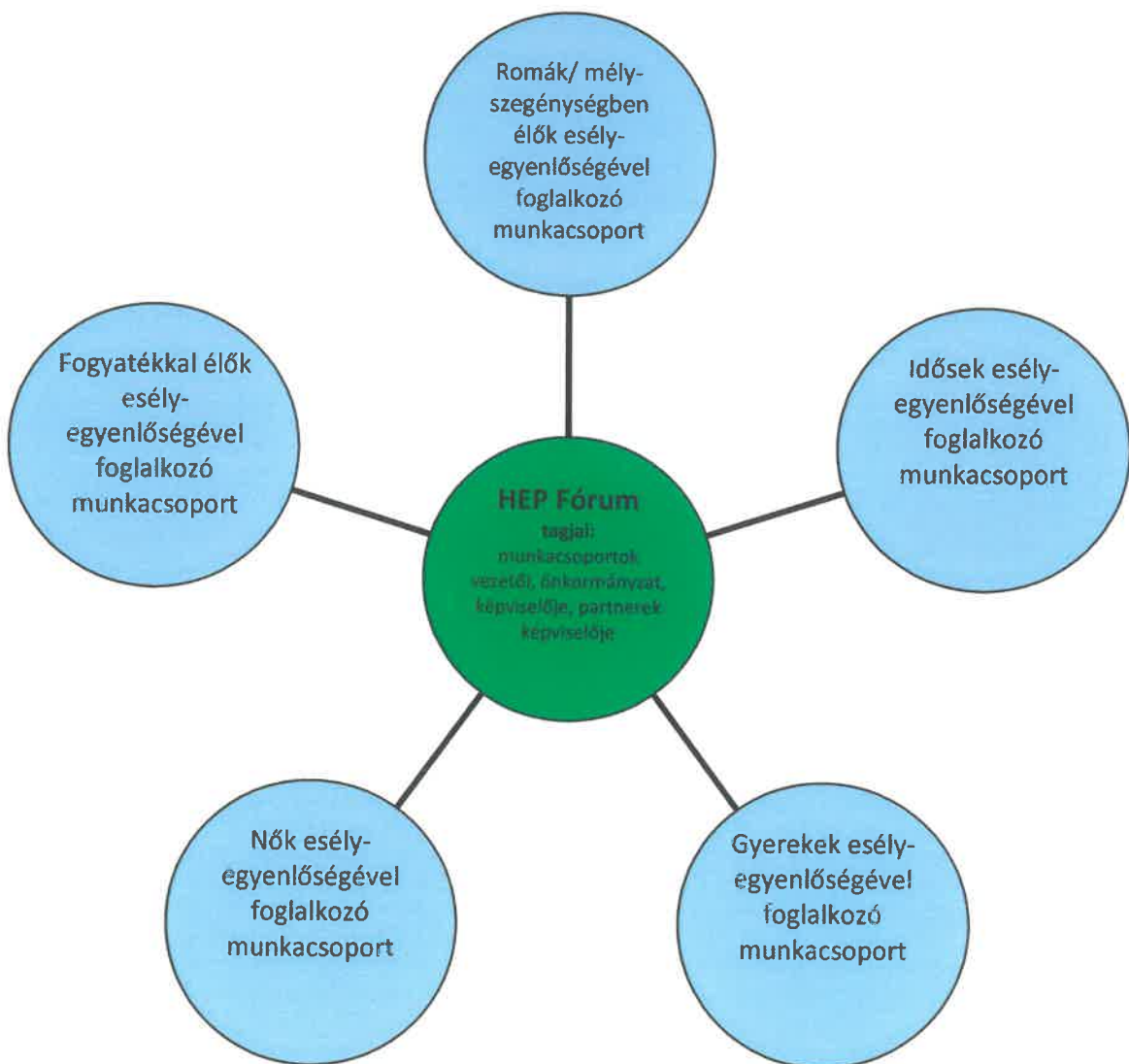
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Az Értény község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Értény község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 33/2023.(V.31.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum
Értény, 2023.05.31.

Zsuzsanna
Gomnáné Szabó Zsuzsanna
polgármester

KIVONAT

Értény Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2023. május 31-én hozott döntéséről

Készült, Értény Község Önkormányzat 2023. május 31. napján megtartott ülésének jegyzőkönyvéből.

A képviselő-testület a javaslatot megtárgyalta és 4 igen szavazattal egyhangúlag a következő döntést hozta:

Értény Község Önkormányzat Képviselő-testületének 33/2023.(V.31.) határozata 2023-2028. évi Helyi Esélyegyenlőségi program elfogadásáról

Értény Község Önkormányzat Képviselő-testülete –
figyelemmel az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség
előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. §-ában
meghatározottakra Értény Község Önkormányzat 2023-
2028. évi Helyi Esélyegyenlőségi programját a határozat
melléklete szerinti tartalommal elfogadja.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal (a program közzététele)

KMF.

Gománné Szabó Zsuzsanna s.k.
polgármester

dr. Marinka Nikolett s.k.
jegyző

Kivonat hitelül:

Értény, 2023. június 6.

dr. Marinka Nikolett
jegyző

